

3/8/2537
8 8 8 8 8
3

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

10 เม.ย. 2537

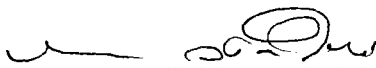
ปริญญานิพนธ์
ของ
ธวัชชัย เทียนประทีป

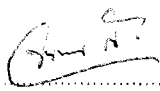
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2541
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

000000

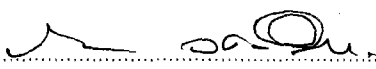
คณะกรรมการควบคุม และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

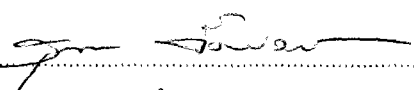
 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

 กรรมการ
(ดร.จารุวรรณ สกุลคุ)

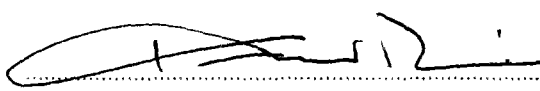
คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

 กรรมการ
(ดร.จารุวรรณ สกุลคุ)

 กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 25 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ดร.จารุวรรณ สกุลคู่ ประธานและกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขในการดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย และ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ ซึ่งเป็นกรรมการร่วมในการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ รัศมี รองศาสตราจารย์สมทรง สีสลายน รองศาสตราจารย์อัศนีย์ ชูอรุณ ดร.ผดุง พรมมูล อาจารย์ชาญณรงค์ ดิฐานนท์ อาจารย์ทวี อนุสรรางค์กุล ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดี

สำหรับผู้ที่ทำให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา คือ ดร.เกื้อจิตต์ วิเชียรกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถาพร ชันโต นางวรรณญา เทียนประทีป เด็กหญิงวชิราภรณ์ เทียนประทีป เด็กหญิงขวัญจิรา เทียนประทีป

คุณประโยชน์ใด ๆ หากจะมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และเป็นสิ่งระลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งถือเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้

ธวัชชัย เทียนประทีป

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของหลักสูตร	9
ความสำคัญของหลักสูตร	10
องค์ประกอบของหลักสูตร	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	12
รูปแบบของการประเมินหลักสูตร	13
การดำเนินงานและการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	15
ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม	16
โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม	17
ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530	18
โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
ลักษณะของแบบสอบถาม	28
เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	42
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ของอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จ การศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้าน ศิลปหัตถกรรมจากแบบสอบถามปลายเปิด	69
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
ความมุ่งหมายของการวิจัย	73
วิธีดำเนินการวิจัย	73
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	89

บทที่

หน้า

ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก. หนังสือแนะนำ	97
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 (สำหรับอาจารย์)	99
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 (สำหรับนักศึกษา)	117
ภาคผนวก ง. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 (สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)	135
ภาคผนวก จ. แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 (สำหรับผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม)	155
ภาคผนวก ฉ. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	160
ประวัติย่อของผู้วิจัย	163

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
2 รูปแบบ เกณฑ์ และแผนการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530	33
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาและ ผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อความมุ่งหมายของหลักสูตร	45
4 เปรียบเทียบจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 กับจำนวนหน่วยกิต ตามเกณฑ์ของสภาสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคลตามเกณฑ์ระดับอนุปริญญา	47
5 เปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530	48
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษาและ ผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตร	49
7 ความสอดคล้องของเนื้อหากับความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530	51
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตร	54
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และ สถานที่เรียน	56

10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน	58
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อการวัดและการประเมินผล	61
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร	63
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	65
14	ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมที่มีต่อคุณสมบัติที่เป็นจริงของ ผู้สำเร็จการศึกษากับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม	66

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 รูปแบบของความสัมพันธ์การประเมินหลักสูตรแบบชิป 14

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพที่ดีต่อชีวิตและคุณภาพที่ดีต่อสังคม ปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฉะนั้นการพัฒนาการศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (จิระ หงส์ดารมภ์, 2532 : 1) นอกจากการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมแล้ว ยังจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอีกด้วย เพราะการจัดการศึกษาควรเน้นทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อตอบสนองกับปัจจัยที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์และสังคมโดยรวม การศึกษาไม่เพียงสถานทางสังคมที่มีความสำคัญในระดับพื้นฐานเท่านั้น แต่เป็นสถานที่ที่ทำหน้าที่เป็นแกนกลางของสังคม ซึ่งองค์กรทุก ๆ ส่วนของสังคมควรพึงพาได้ด้วย ดังนั้นบุคคลในสังคมจะได้รับการพัฒนาเพื่อประโยชน์มากมายเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาในสังคมนั้น ๆ (บรรจง จันทรส. 2522 : 28)

ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมนั้นควรมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักตัวเองก่อนเพราะจะทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพได้ตรงกับความสามารถ ความตั้งใจ ความถนัด และความสนใจของตนเอง จากนั้นจึงควรให้ผู้เรียนรู้จักกับสภาพแวดล้อมและสังคมรอบตัว โดยเฉพาะสภาพเศรษฐกิจและสังคมในยุค “โลกาภิวัตน์” ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากภาคเกษตรกรรมสู่ภาคอุตสาหกรรม และก้าวเข้าสู่ยุคสังคมและข่าวสาร ซึ่งกระแสของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นกระแสของโลก (สุกัญญา ตีระวนิช. อ้างอิงมาจาก Alvin Toffler. 2532 : 20)

ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านด้วยกัน แต่ที่สำคัญที่สุดและเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาคือหลักสูตร หลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแก้ไข เพื่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการทุก ๆ ด้าน หลักสูตรประกอบด้วยกำหนัดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

จากองค์ประกอบดังกล่าวจะเห็นได้ว่าทุกขั้นตอนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การประเมินหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่จะศึกษาค้นคว้าว่าการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา นั้น ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข (ชมพวันธุ์ ฤณชรรณ อยุธยา. 2530 : 24) ปัจจุบันหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยเรายังมีปัญหายุ่งยากหลายประการ เช่น ขาดปรัชญาและความมุ่งหมายที่ชัดเจนต่อการปฏิบัติจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความสับสน เนื้อหาหลักสูตรเป็นวิชาการเน้นเฉพาะด้านเกินไปไม่สัมพันธ์กับสังคม การจัดเนื้อหา มีลักษณะคงที่ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้น้อย นอกจากนี้หลักสูตรและการสอนก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน ผู้สอนก็สอนตามวิชาที่ตนเองถนัด และสนใจ แต่ละรายวิชาก็ไม่ประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจึงก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในแต่ละรายวิชา (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2524 : 32 - 33) หลักสูตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาหลักสูตรควรที่จะมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลาเพราะผลจากการประเมินจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าหลักสูตรควรปรับปรุงแก้ไขส่วนใดบ้าง (สมบุญ ชาติพงศ์. 2529 : 1) ในการจัดหลักสูตรนั้นไม่มีหลักสูตรใดที่จัดไว้ได้อย่างสมบูรณ์โดยไม่ต้องมีการปรับปรุง เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรควรจะมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้นการประเมินหลักสูตรเป็นระยะจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (กมล สุดประเสริฐ. 2515 : 19 - 20) ผลจากการประเมินหลักสูตรจึงเป็นข้อมูลในการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปได้ว่าคุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้น มีคุณภาพได้ผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือต้องปรับปรุงแก้ไข (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2527 : 149)

ดังนั้นการประเมินหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้ทราบคุณค่า และเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนความต้องการของตลาดแรงงาน

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เดิมชื่อวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี ให้การศึกษาทางด้านวิชาชีพในระดับต่ำกว่าระดับปริญญา นอกจากนี้ยังทำหน้าที่วิจัยส่งเสริมการศึกษาด้านวิชาชีพ และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีการจัดการเรียนการสอนใน 31 วิทยาเขต กับ 11 คณะ รวม 140 สาขาวิชา (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2539 : 2) อนึ่ง วิทยาเขตเพาะช่างเป็น

วิทยาเขตหนึ่งของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่เปิดทำการสอนหลักสูตรวิชาชีพในระดับปริญญาตรีสายศิลปกรรม และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งหลักสูตรศิลปกรรมนี้ จำแนกออกเป็น 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาจิตรศิลป์ สาขาวิชาออกแบบ สาขาศิลป์ประจำชาติ สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม โดยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคน ระดับกลาง ด้านศิลปกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของกำลังคนในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ได้เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2500 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อสนองความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานเป็นระยะ ๆ โดยครั้งสุดท้ายได้มีการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ในปีพุทธศักราช 2530 โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนมาจนถึงปัจจุบัน จากการศึกษาและการสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสายศิลปกรรม ได้พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีปัญหาจากการใช้หลักสูตร เช่น ไม่เข้าใจ โครงสร้างของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนไม่ปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม ซึ่งอาจเป็นเพราะหลักสูตรกำหนดความมุ่งหมายไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา โดยการเน้นทฤษฎีมากเกินไปจึงทำให้น่าไปใช้ประโยชน์ได้น้อย (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2535 : 3 - 5) จากผลการสัมมนาหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของ อาทิตย อุไรรัตน์ (2530 : 77) ที่กล่าวถึงหลักสูตรในการจัดการศึกษาของไทยว่าหลักสูตรที่ใช้ส่วนใหญ่เน้นการท่องจำจึงทำให้นักศึกษาบางคนที่สอบได้คะแนนดีแต่เอาตัวไม่รอด เพราะไม่สามารถปรับความรู้ความคิดไปสู่การปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับสภาวะของสังคมได้ สาเหตุของการเรียนการสอนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เพราะใช้วิธีการสอนโดยการบรรยายมากเกินไปทำให้นักศึกษาได้รับความรู้แต่ขาดทักษะในด้านของความคิด และการตัดสินใจ ตลอดจนขาดความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สำหรับการประชุมสรุปการสัมมนาของคณาจารย์ที่สอนสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทั่วประเทศที่วิทยาเขตเพาะช่าง ได้พบว่าหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน ไม่ตอบสนองความต้องการของสังคมเท่าที่ควร เนื้อหาวิชามีความซ้ำซ้อน อาจารย์ผู้สอนไม่ได้รับการพัฒนาในการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในปัจจุบันมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ผู้สำเร็จการศึกษาขาดการปรับตัวในการเรียนรู้ต่อสิ่งที่เปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเทคโนโลยี ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ขาดการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ไปประยุกต์ใช้ ขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน รวมถึงขาดการดำเนินการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง. 2535 : 3 - 4) จากการแสดงทัศนะของอาจารย์ผู้สอนจากการสัมภาษณ์อาจารย์ในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง พบประเด็นปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ด้านความมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตรไม่ชัดเจนยากแก่การนำไปปฏิบัติ เนื้อหาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนและกว้างเกินไป สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สถานที่เรียนที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ทันสมัยและมีจำนวนไม่เพียงพอ ครูผู้สอนขาดการวางแผนในการสอน สอนเฉพาะเนื้อหาที่เคยสอนมาตั้งแต่ในอดีต ไม่สนใจวิทยาการใหม่ ๆ การเรียนการสอนไม่สอดคล้องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ขาดการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ไม่สามารถติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาได้ว่าสามารถนำวิชาความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงใด (ชาญณรงค์ ติฐานนท์ บุญเลิศ บุตรขาว และทวี อนุสรสร้างศกุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ธวัชชัย เทียนประทีป เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปหัตถกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2538.)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การกำหนดความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ รวมถึงการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานยังพบว่ามีปัญหาดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าวิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาวิจัย การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ และตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยใช้การประเมินตามแนวของรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Evaluation Model) ของแดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (PDK. 1977 : 261 - 265) ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ว่า สามารถผลิตนักศึกษาสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ ได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด สำหรับการประเมินด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน การประเมิน

ด้านกระบวนการผลิต ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร รวมทั้งการประเมินผลผลิตของหลักสูตรคือประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อนึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรนี้ เพราะผู้วิจัยได้จบการศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมศึกษาปหัตถกรรม และปริญญาตรี ในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้เพื่อผลิตนักศึกษาสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมให้มีคุณภาพและสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ในด้านต่อไปนี้

ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร

ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ ในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษา ในสาขา

วิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ขอบเขตของการวิจัย

1. การประเมินหลักสูตรในการวิจัยครั้งนี้ ประเมินเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
2. การประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) เป็นรูปแบบในการประเมินดังมีขั้นตอนของการประเมินดังนี้
 - ด้านบริบท (Context) ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร
 - ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน
 - ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร
 - ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดที่ระบุถึงความมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอน (สงัด อุทรานันท์, 2532 : 5 - 7) ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ข้อกำหนดที่ระบุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
2. การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากสิ่งที่วัด การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2527 : 75 - 76) ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง เป็นการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยประเมินในด้านต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านบริบท ประเมินความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร สำหรับด้านความมุ่งหมาย ประเมิน ความชัดเจนของความมุ่งหมาย ความสอดคล้องของ

ความมุ่งหมาย ความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ของหลักสูตรสาขาวิชา ศิลปหัตถกรรม ด้านโครงสร้างประเมินความเหมาะสมของการจัดหมวดวิชาต่าง ๆ ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต ความเหมาะสมในการเรียนการสอน ความสอดคล้องของ โครงสร้างกับความมุ่งหมายของหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ด้านเนื้อหาประเมิน ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความมุ่งหมาย ความทันสมัยของเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับจำนวนหน่วยกิต ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชา กับความต้องการของผู้เรียนในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร จากการประเมินของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และ สถานที่เรียน สำหรับด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรประเมินความเหมาะสม ความทันสมัย ความเพียงพอ ความสอดคล้อง ความสะดวกในการรับบริการเกี่ยวกับอุปกรณ์ การเรียนการสอน ด้านสถานที่เรียน ประเมินความเหมาะสม ความเพียงพอ ความสอดคล้อง ของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน จากการประเมินของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

2.3 ด้านกระบวนการ ประเมินกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร สำหรับด้านกระบวนการเรียนการสอน ประเมินความสอดคล้องของการจัด การเรียนการสอน การจัดรูปแบบ การจัดประสบการณ์ กับความมุ่งหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล ประเมินความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานของการวัดและ การประเมินผล การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและการประเมินผล ด้าน การบริหารหลักสูตรประเมินความเหมาะสมในการบริหารหลักสูตร การวางแผน การจัดองค์กร การประสานงานในการบริหารหลักสูตร ใช้ข้อมูลจากการประเมินของอาจารย์ นักศึกษา และ ผู้สำเร็จการศึกษา

2.4 ด้านผลผลิต ประเมินประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษาในด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม ความสามารถในการใช้ ทักษะในการปฏิบัติงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความมี ระเบียบวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ จากการประเมินของ ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม

3. สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม หมายถึง กลุ่มวิชาที่อยู่ในหลักสูตรศิลปกรรมซึ่งประกอบ ด้วย กลุ่มวิชาพื้นฐานไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพไม่น้อยกว่า 62 หน่วยกิต ในกลุ่ม

วิชาชีพ แบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาแกนศิลปกรรม 12 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะสาขา 34 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือก 16 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต รวมจำนวนหน่วยกิต 85 หน่วยกิต นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามที่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกำหนด จึงจะถือว่าศึกษาครบตามหลักสูตร

4. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หมายถึง สถาบันการศึกษาของรัฐมีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในการวิจัยนี้หมายถึงวิทยาเขตเพาะช่าง ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

5. อาจารย์ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนประจำและพิเศษทุกกลุ่มวิชาในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ในปีการศึกษา 2539 และมีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 1 ปี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

6. นักศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่ศึกษาสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2539 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

7. ผู้สำเร็จการศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่ศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิต และข้อกำหนดที่ระบุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาศิลปหัตถกรรม หรือชื่อย่อวุฒิว่า ปวส. (ศิลปหัตถกรรม)

8. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง หัวหน้าแผนก หรือหัวหน้าคณะวิชาในสถานศึกษา หัวหน้าแผนกหรือผู้จัดการฝ่ายขององค์การธุรกิจ ทั้งของรัฐ เอกชน และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญในงานด้านศิลปหัตถกรรม โดยเฉพาะที่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่างปฏิบัติงานอยู่ด้วย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ผู้วิจัยได้แบ่งสาระสำคัญออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับคือ ความหมายของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร รูปแบบของการประเมินหลักสูตร การดำเนินงานและการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาได้ให้คำนิยามความหมายของหลักสูตรไว้หลายทัศนะ เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 2) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่า เป็นโครงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่บุคคลด้วยการอาศัยบุคคลอื่น หรือเครื่องมือเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้ โดยกำหนดขอบเขตการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชา และระยะเวลาไว้อย่างแน่นอน โบซอง (Beauchamp. 1975 : 196) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนงานที่อธิบายถึงขอบข่ายและการจัดการเตรียมโปรแกรมการศึกษาในสถาบันการศึกษา ซึ่งในแผนงานประกอบไปด้วยข้อความที่บ่งบอกถึงความต้องการเป็นหลัก เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนการสอน วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา โครงสร้าง เนื้อหาสาระ และกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตลอดจนการประเมินคุณค่า ประสิทธิภาพของหลักสูตร และระบบของหลักสูตร สำหรับ กูด (Good. 1973 : 7) ซึ่งเป็นนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ให้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านโครงสร้างหรือโปรแกรมการศึกษา ด้านกลุ่มวิชาและประสบการณ์ ซึ่งลักษณะทั้ง 3 ประการดังกล่าวสอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่ ทาบาส (Taba. 1962 : 1) กล่าวไว้คือ เป็นวิธีการเตรียมเด็ก ให้มีส่วนในฐานที่เป็นสมาชิกที่สามารถ

สร้างผลผลิตให้แก่สังคมนั้นก็คือ ทาบา ได้มองหลักสูตรว่าเป็นผลผลิตส่วนหนึ่งของสังคม ทรัมป์ และมิลเลอร์ (Trump and Miller. 1968 : 11 - 12) ได้มองหลักสูตรว่าเป็นเพียงกิจกรรมการเรียน การสอนชนิดต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ให้กับผู้เรียนในโรงเรียน จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับทัศนะของปิญญู สาร (2526 : 283) ที่ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็น โครงการศึกษาที่โรงเรียนนำมาปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษา นั่นก็ถือเป็นการเตรียม นักเรียนหรือเยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพต่อสังคม โดยแต่ละสังคม ไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกันเช่น สังคมไทยย่อมแตกต่างกับสังคมอเมริกัน หลักสูตรของไทยจึงควรมีพื้นฐานมาจากสภาพความต้องการ และความจำเป็นของสังคมไทย สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 10) ได้มองหลักสูตรแตกต่างออกไปอีกแง่มุมหนึ่ง โดยมองว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความเจริญของ ประเทศเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศใดมีการจัดการศึกษาที่ดีโดยมี หลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทนต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคปัจจุบันย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพ ส่วนกาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 2) ได้มอง หลักสูตรในเชิงจิตวิทยาว่าหลักสูตรเป็นการพัฒนาศักยภาพสูงสุดของบุคคล รวมถึงประสบการณ์ ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในอันที่จะนำแนวความคิดไปสู่การปฏิบัติได้รวมถึงการมีชีวิตอยู่ในสังคม อย่างปกติสุข สำหรับ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532 : 1) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไปใน แนวทางตะวันตก กล่าวคือ หลักสูตรเป็นแผนการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมาย วิธีการ เนื้อหาตลอดจนการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ รวมถึงการวัดผล และการประเมินผล จากความหมายของหลักสูตรที่ได้ประมวลจากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าหลักสูตร เป็นโปรแกรมการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ กระบวนการ เรียนการสอน การวัดและการประเมินผลที่จัดในรูปของมวลประสบการณ์ทั้งหลายให้กับผู้เรียน โดยกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้แก่ผู้เรียนตามโปรแกรมการศึกษา

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน และเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ การจัดการศึกษาบรรลุผล ตามความมุ่งหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นหลักสูตร จึงเป็นข้อกำหนด และแนวปฏิบัติแห่งความสำเร็จ หลักสูตรมีส่วนทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลง ได้ เพราะเมื่อประเทศชาติต้องการสร้างคุณลักษณะของประชาชนในชาติให้เป็นอย่างไรก็สามารถ

ที่จะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา ปรัชญาที่จะพัฒนาสร้างสรรค์ให้เยาวชนเป็นไปตามที่ประเทศชาติต้องการ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนหางเสือที่จะคอยบังคับหรือกำหนดทิศทางในการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายประสงค์ ในทำนองเดียวกัน กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 4) และ สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 10) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า เป็นแผนการปฏิบัติงานของครูในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แผนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามอุดมคติ และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้มองเห็นภาพรวมของหลักสูตรทั้งระบบ องค์ประกอบของหลักสูตรนี้ได้มีนักการศึกษา และนักพัฒนาหลักสูตรหลายคนได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ในส่วนที่เหมือนกัน และแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ทาบ (Taba, 1962 : 100) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่าหลักสูตรไม่ว่าจะมีรูปแบบอย่างไรก็ตาม ควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมาย (Objective) เป็นการกำหนดว่าต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนอย่างไรหรือจะให้การศึกษาเพื่ออะไร
2. เนื้อหาวิชา (Content) เป็นการเลือกสรร และการจัดเนื้อหาวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นการนำเอาหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้เกิดผล
4. การประเมิน (Evaluation) เป็นการหาคำตอบว่าการดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่ เพียงใด และมีอะไรเป็นสาเหตุ

สำหรับ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 244) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือการมีเหตุผล ความจำเป็นที่จะนำไปใช้ จุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเฉพาะ เนื้อหาสาระ ประสบการณ์ และการวัดและการประเมินผล รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากแนวความคิดของนักการศึกษา และนักพัฒนาหลักสูตรต่างมี

ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญควรประกอบไปด้วยความ
มุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ
อย่างยิ่ง เพื่อจะได้ทราบว่ามีผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์ ความมุ่งหวัง
ของสังคมผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด ดังนั้นการประเมินหลักสูตรจึงเป็นกระบวนการ
หนึ่งที่ใช้ในการพิจารณาทบทวน เกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุม
ต่าง ๆ เช่น ประเมินด้านเอกสาร วัสดุหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ผู้เรียน ความคิดเห็น
ของผู้ใช้หลักสูตร ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชน และสังคม เพื่อประเมินให้ทราบว่า
คุณค่าของหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด วิชัย วงษ์ใหญ่
(2527 : 21) ในด้านแนวความคิดเรื่องการประเมินหลักสูตรนั้น ทิศนา แหม่มณี (2533 : 134 - 135)
ได้กล่าวว่า ราล์ฟ ไทเลอร์ (Ralph Tyler) นับว่าเป็นผู้วางรากฐานการประเมินหลักสูตร โดย
มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงเป็นสำคัญ แนวความคิดของไทเลอร์นี้เป็นการวัดผลโดยเอาจุดมุ่งหมาย
เป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ ได้ออกแบบการประเมินสำหรับใช้ในการวิจัยเรียกว่า The Eight Year Study
ต่อมาสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคณะ (Suthummaraksa. 1986 : 14 ; citing Stufflebeam,
n.d.) ได้ให้แนวคิดใหม่ ในการประเมินหลักสูตรโดยมุ่งเน้นประโยชน์ในการตัดสินใจ แนวคิดนี้
ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบันนี้ นอกจากนี้ เสริมศรี ไชยศรี (2526 : 200) ได้
กล่าวถึง การประเมินหลักสูตรว่าเป็นการพิจารณาตัดสินกระบวนการ หรือผลลัพธ์ว่ามีคุณภาพ
เหมาะสมเพียงใด เพื่อนำไปคิดปรับปรุง พัฒนา เลือกใช้ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง ซึ่ง
สอดคล้องกับ สเตก (Stake. 1967 : 523 - 540) ที่กล่าวว่า จะต้องมีการรวบรวมข้อมูลการบรรยาย
เป็นปรนัยและข้อมูลที่น่าไปตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพและความเหมาะสมของการประเมินหลักสูตร
จึงเป็นกระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ได้แก่ ปรัชญา หลักการ
ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร
สถานที่เรียน การบริหารหลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้เพื่อพิจารณา
คุณค่าของหลักสูตรว่ามีคุณภาพได้ผลตามความมุ่งหมาย หรือต้องปรับปรุงแก้ไข

รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรได้มีนักพัฒนาหลักสูตรเสนอรูปแบบไว้หลายแบบด้วยกันในที่นี้จะขอนำเสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวความคิดของนักการศึกษาต่อไปนี้ เลวี (Lewy. 1977 : 10) ได้เสนอแนวความคิดและรูปแบบการประเมินไว้ 3 ลักษณะคือ รูปแบบแรกคือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร (Goal Attainment Model) โดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ รูปแบบที่สองคือ การประเมินคุณค่าของหลักสูตร (Judgemental Model) เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าเมื่อนำหลักสูตรไปใช้ได้ผลดีเพียงใด คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่ การประเมินประเภทนี้มุ่งเน้นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นสำคัญ รูปแบบประการสุดท้ายคือการประเมินในลักษณะการตัดสินใจ (Decision Making Model) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาดัดสินใจ

การที่นักพัฒนาหลักสูตรจะเลือกใช้การประเมินหลักสูตรในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ในอันที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสิ่งที่ประเมิน สถานการณ์ของหลักสูตรที่ใช้สิ่งที่จะช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรหรือคุณค่าที่ได้จากรูปแบบการประเมินหลักสูตร

ในปี ค.ศ. 1977 สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคนอื่น ๆ (PDK. 1977 : 261 - 265) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินเพื่อการตัดสินใจไว้ 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ (1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning Decisions) (2) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring Decisions) (3) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Implementing Decisions) (4) การตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Recycling Decisions) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของโครงการ ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีขั้นตอน สตัฟเฟิลบีม ได้เสนอแนวคิดว่าควรทำการประเมินใน 4 องค์ประกอบดังต่อไปนี้

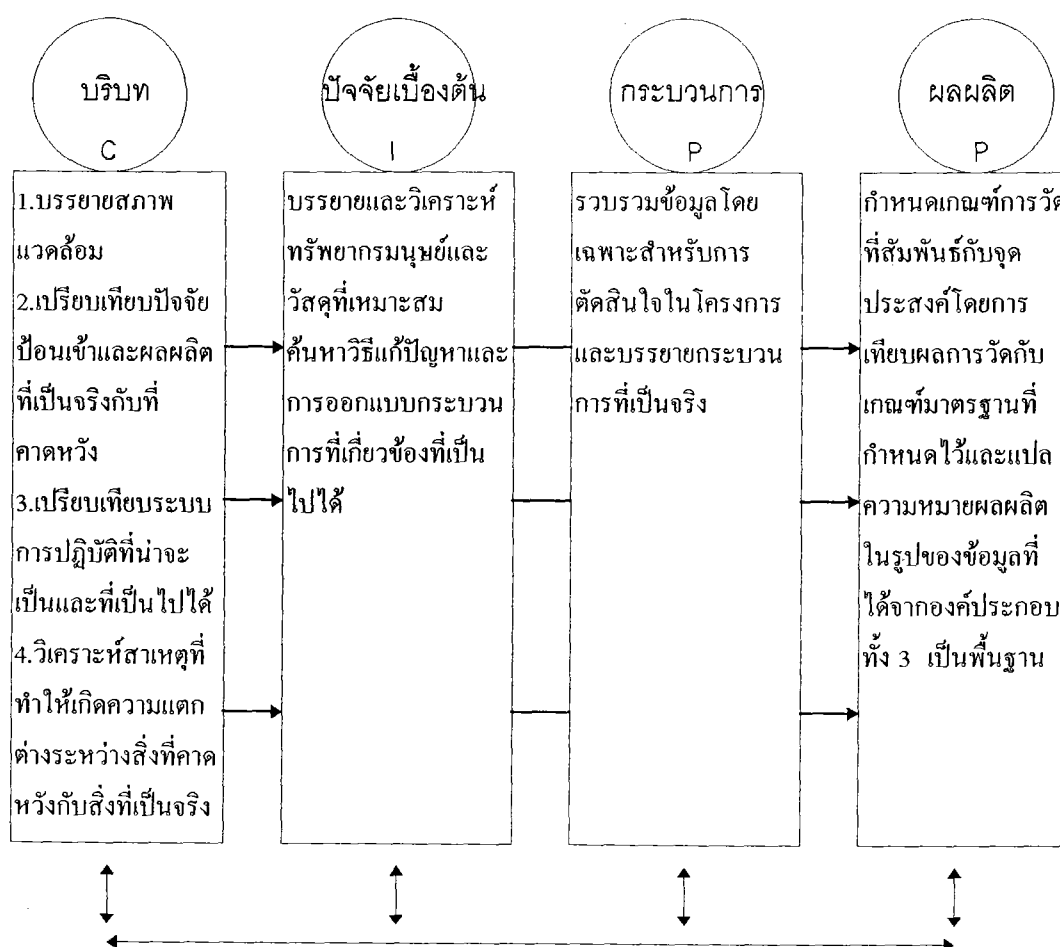
ประการที่ 1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ในส่วนนี้เป็นการประเมินสภาพแวดล้อม ความต้องการ ความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและสิ่งต่าง ๆ ในอันที่จะเป็นประโยชน์ ในการตัดสินใจตั้งจุดประสงค์ของหลักสูตรโดยศึกษาทั้งอิทธิพล หรือแรงกดดันต่าง ๆ จากภายนอกรวมถึงการศึกษาจากปัจจัยภายในหลักสูตรเอง

ประการที่ 2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่น่าสนใจนำมาใช้ในการดำเนินการของหลักสูตร เช่น วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และงบประมาณ เพื่อตัดสินใจว่าจะเลือกปัจจัยอะไรในการวางแผนออกแบบดำเนินการประเมินหลักสูตรต่อไป

ประการที่ 3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่าได้นำหลักสูตรไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินจะทำได้ 2 ลักษณะคือ การประเมินก่อนนำไปปฏิบัติ และการประเมินขณะปฏิบัติเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นมีข้อบกพร่องและจะแก้ไขอย่างไร

ประการที่ 4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิต ผลกระทบของหลักสูตรว่าได้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันทีเมื่อหลักสูตรสิ้นสุด และมีการติดตามผลปฏิบัติในภายหลังเพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้ได้ผลดีกว่าเดิม

จากแนวคิดของ สดัตฟีลิปป์ม ดังกล่าวข้างต้นจะสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของการประเมินได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบของความสัมพันธ์การประเมินหลักสูตร แบบซิป

(Worthen and Sanders. 1973 : 128 - 150)

จากแนวคิดและหลักการของรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบซีป (CIPP Model) จะเห็นได้ว่าเป็นรูปแบบการประเมินที่เป็นระบบครอบคลุมตั้งแต่แผนการดำเนินงาน และผลผลิตช่วยให้มองเห็นส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรว่า มีความสัมพันธ์ สอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบมากน้อยเพียงใดและมีจุดใดที่ควรแก้ไข ผู้วิจัยจึงได้เลือกแบบซีปเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การประเมินบริบท ประเมินความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร โดยประเมินจากเอกสารหลักสูตร และการประเมินของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน จากการประเมินของ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
3. การประเมินกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร จากการประเมินของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
4. การประเมินผลผลิต ประเมินประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา จากการประเมินของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม

การดำเนินงานและการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เดิมชื่อ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตามหนังสือ ที่ รล 0003/16942 ลงวันที่ 15 กันยายน 2531 (ภาคผนวก ข) เป็นสถาบันการศึกษา และวิจัย มีฐานะเป็นกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ผลิตครูอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี ให้การศึกษาทางด้านวิชาชีพ ทั้งระดับต่ำกว่าปริญญา ระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทำการวิจัย เพื่อส่งเสริมการศึกษาทางด้านอาชีพ และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยกำหนดปรัชญาการศึกษาไว้ดังนี้คือ ความเชื่อมั่นว่าการเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาที่จำเป็นในการเสริมสร้างมาตรฐานและคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นกำลังพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย จัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติ ความเจนจัดทางวิชาการและคุณสมบัติที่จำเป็น

ตามลักษณะอาชีพพร้อมที่จะทำงานและสามารถปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า ทันต่อวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความประณีต ความสำนึกในจรรยาอาชีพ คุณธรรม ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2537 : 51 - 52)

สำหรับการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรีและระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 31 วิทยาเขต กับ 11 คณะ รวม 140 สาขาวิชา การจัดการเรียนการสอน มีทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 5 ประเภทวิชาดังนี้คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ และพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2539 : 2)

อนึ่ง การจัดการศึกษาประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ได้มีการจัดการศึกษาที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต เพาะช่าง เพียงแห่งเดียว

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2530 ได้พัฒนามาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่ใช้ในวิทยาเขต สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งจัดทำโดยคณะผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการจากหน่วยงานของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้แทนสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ผู้แทนหน่วยราชการ และรัฐวิสาหกิจ โดยการหาข้อมูลจากแหล่งประกอบการด้วยการสำรวจสภาพตลาดแรงงาน และลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษานำมาวิจัยและใช้ผลการวิจัย ข้อคิดเห็น ประกอบกับผลการประชุมสัมมนา คณาจารย์ ผู้ปฏิบัติการ ในระดับคณะวิชา แผนกวิชา และผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการสอน ตลอดจนนำข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามจากการอภิปรายของผู้ชำนาญการ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปกรรม นำมาปรับปรุงโครงสร้าง และรูปแบบของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อให้เป็นหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. 2530 : 4 - 5) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลาง ด้านศิลปกรรม ที่จะเน้นนักปฏิบัติการเชิงวิชาการ ในงานศิลปกรรมทั่วไปและให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงานเฉพาะสาขา ได้แก่ งาน ศิลปะประจำชาติ วิจิตรศิลป์ ศิลปะหัตถกรรม ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและงานศิลปกรรม อื่น ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับวุฒิและมีชื่อเรียกตามความชำนาญเฉพาะสาขานั้น ๆ

2. เพื่อฝึกอบรมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้ ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มี การวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ

3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาอาชีพ และความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ (วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. 2530 : 3)

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ศิลปกรรม ได้ปรับขยายแนวคิด หรือปรัชญา การจัดการศึกษาของสถาบันเพื่อความมุ่งหมายที่จะพัฒนากำลังคนระดับกลาง ด้านศิลปกรรม มุ่งที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถทำงานด้านศิลปกรรมทั่วไป โดยแบ่งเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพในสาขานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หลักสูตรยังได้ วางแนวทางของแต่ละสาขาไว้ 2 แนวทางคือ (วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. 2530 : 2)

ก. แนวทางกว้าง เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถนำไปประกอบ อาชีพได้มากกว่า 1 สาขา โดยเลือกสาขาวิชาอื่น 1 สาขา เป็นสาขางานรอง หรืออาจเลือก รายวิชาต่าง ๆ ในลักษณะทั่วไปก็ได้

ข. แนวทางเฉพาะงาน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะงาน นำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี ในสาขางานเฉพาะนั้น ๆ

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถดังนี้คือ

1. ปฏิบัติการเชิงวิชาการ ในงานศิลปหัตถกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การรู้คุณค่า การค้นคว้าวิจัย การอนุรักษ์และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากร ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคม

2. ปฏิบัติงานในหน้าที่ ช่างศิลปหัตถกรรมทางด้านต่าง ๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องไม้ เครื่องไม้ไผ่ เครื่องโลหะ เครื่องรัก เครื่องทอง-ย้อม เครื่องหนัง และเครื่องหล่อ สามารถปฏิบัติงานตามสาขางานรองที่เลือกศึกษาสนองความต้องการในภาคเอกชนและรัฐบาล ตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทางด้านศิลปหัตถกรรมได้

3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็วตรงต่อเวลา และมีคุณภาพ

4. มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาชีพ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ประกอบไปด้วยสาขาวิชาเครื่องปั้นดินเผา เครื่องไม้ เครื่องไม้ไผ่ เครื่องโลหะ เครื่องรัก เครื่องหล่อ เครื่องทอง-ย้อม และเครื่องหนัง หลักสูตรสามารถปรับให้สนองความต้องการของสังคมสอดคล้องกับสภาพและลักษณะความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันได้ แต่ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร (วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. 2530 : 5)

โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วย 3 หมวดวิชา มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 95 หน่วยกิต โครงสร้างของหลักสูตรมีดังนี้

1. วิชาพื้นฐาน	20 หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	62-66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพแกนศิลปกรรม	12 หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะสาขา	33-36 หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก	16 หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	3 หน่วยกิต
การจัดการศึกษา	

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้จัดการเรียน โดยแบ่งเป็นภาคเรียน หนึ่งปีมี 2 ภาคเรียน ปกติและอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ภาคเรียนปกติภาคเรียนหนึ่งมีเวลาเรียน 18 สัปดาห์ สำหรับภาคฤดูร้อนให้จัด 6 - 9 สัปดาห์ โดยเพิ่มจำนวนคาบเรียนในแต่ละสัปดาห์ของแต่ละรายวิชา ให้มีจำนวนคาบเรียนครบตามหลักสูตร และถือหลักการจัดแผนการเรียนในแต่ละภาคดังนี้

1. จัดแบ่งวิชาแต่ละภาคเรียน โดยกระจายภาระของผู้สอนและผู้เรียนให้เหมาะสม
2. จัดตามลำดับรายวิชาก่อนหลัง
3. ภาคเรียนหนึ่ง ๆ จัดการเรียนการสอนดังนี้
 - 3.1 รายวิชาไม่เกิน 10 รายวิชา
 - 3.2 หน่วยกิตไม่เกิน 25 รายวิชา
 - 3.3 จำนวนคาบเรียนในเวลาต่อสัปดาห์ 33 - 35 คาบเรียน
 - 3.4 จำนวนคาบเรียนรวมทั้งในและนอกเวลาต่อสัปดาห์ 50 - 60 ชั่วโมง
4. วิทยาเขตหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้แผนการเรียนเหมือนกัน
5. การเปิดหลักสูตรสาขาวิชา ต้องขออนุมัติต่อสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
6. การเปิดสาขาวิชารองหรือสาขางานเฉพาะ ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการวิทยาเขต

หรือสถานศึกษา

7. การเปิดรายวิชาที่ไม่ระบุไว้ในหนังสือหลักสูตรต้องเสนอสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พิจารณาการบริหารหลักสูตรด้านวิชาการ

การบริหารหลักสูตรด้านวิชาการในแต่ละสถานศึกษาหรือวิทยาเขตให้มีคณะผู้ทำงานด้านบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นประธาน หัวหน้าคณะและหัวหน้าแผนกวิชาเป็นกรรมการมีหน้าที่ควบคุมจัดดำเนินการรายวิชา

2. แผนการศึกษาที่ใหญ่มีสาขางานหลายสาขาอาจแบ่งส่วนงานในแผนศึกษาเป็นหมวดวิชาตามสาขางานนั้น ๆ

3. การแบ่งความรับผิดชอบรายวิชาในคณะ ให้ระบุด้วยรหัสรายวิชา
การแบ่งรายวิชาหรือเนื้อหาวิชา

ให้ปฏิบัติตามหลักการศึกษแบบสมรรถฐาน (Competency Based Education) แยกสมรรถภาพที่จำเป็น และจัดแบ่งเป็นรายวิชา หน่วยเรียน และบทเรียน โดยมุ่งคำนึงถึงพฤติกรรมต่อไป

1. ความรู้ความสามารถในด้านสติปัญญา ทักษะปฏิบัติการ
2. คุณลักษณะที่จำเป็น ทั้งในด้านเจตคติหรือกิจนิสัย

วุฒิการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ให้เรียกชื่อวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาดังนี้

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ชื่อย่อว่า ปวส. (ศิลปหัตถกรรม)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง โดยศึกษาจากการใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

จากผลงานการวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2522 : 2 - 77) ได้ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา โดยประเมินในด้านความมุ่งหมายเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณภาพเชิงวิชาการของนักศึกษา ภาระงานของอาจารย์ การบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร สำหรับเนื้อหาสาระของหลักสูตรในด้านจำนวนและสัดส่วนยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร อาจารย์และนักศึกษาไม่ทราบความมุ่งหมาย และความคาดหวังของหลักสูตร สำหรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนยังอยู่ในขั้นที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะการขาดแคลน วารสาร ตำรา อุปกรณ์การเรียนการสอน

ห้องเรียนที่มีคุณภาพ การบริหารหลักสูตร อาคารสถานที่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้เกิดการขาดความคล่องตัว ในส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า อาจารย์ผู้สอน ในระดับปริญญาเอก ยังขาดผลงานทางด้านวิจัย ประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์ ยังมี ประสิทธิภาพต่ำในบางเรื่อง จากการวิจัยดังกล่าวมีลักษณะคล้ายกับงานวิจัยของ

ปรีชา สัมฤทธิ์ผล (2526 : 232 - 237) ได้วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา พุทธศักราช 2517 ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือก และการจัดเนื้อหาวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การนำความรู้และความเข้าใจใน ความมุ่งหมายไปใช้ในการเรียนการสอน ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยซึ่งส่งผลถึงการเรียนของ นักศึกษารวมถึงความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถทางบุคลิกภาพ ความสามารถ ทางทัศนคติต่ออาชีพครู และความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ความมุ่งหมาย ของหลักสูตร ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน มีความเข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี และมีความเห็นตรงกัน เกี่ยวกับการเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา แต่มีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ ซึ่งในส่วนนี้บัณฑิตและนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่า การจัดประสบการณ์ด้านวิชาชีพ ของอาจารย์ผู้สอนมีความสำคัญมากที่สุด ในส่วนของความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาของ บัณฑิตพบว่ามีความพึงพอใจในผลผลิตของบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรนี้ สำหรับบัณฑิตเองยังไม่ พึงพอใจในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานของตนเอง นอกจากนี้ ประชน แสงจักร์ (2525 : 126 - 133) ได้ศึกษาการวิจัยในเรื่องสภาพปัจจุบันของหลักสูตรการฝึกหัดครู และความ ต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรตามทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยศึกษา ในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดและ การประเมินผลการบริหารวิชาการและการบริหารหลักสูตร ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพปัจจุบันและความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบทัศนะระหว่างกลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมว่าทัศนะของหลักสูตรในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตรของประชากรในแต่ละ กลุ่มวิชาในแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นไม่เป็นเอกภาพ ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้จะเป็นอุปสรรคใน การเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตรในเชิงนโยบายเป็นอย่างยิ่ง ในทำนองเดียวกัน

สุนีย์ ประสมปลื้ม (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษ ของวิทยาลัยครูในภาคอีสานซึ่งแบบการวิจัยมีลักษณะคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ ประชน แสงจักร์ ซึ่งเป็นการประเมินองค์ประกอบเบื้องต้นของหลักสูตร พบว่า ความมุ่งหมายมีความชัดเจนส่งเสริม

ให้นิสิตนักศึกษาที่มีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ แต่ยังไม่มีความเหมาะสมในด้านความสอดคล้องกับความต้องการในท้องถิ่น ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กลุ่มวิชาเลือกเสรีและกลุ่มวิชาเอกให้มากขึ้น ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายเป็นอย่างดี สำหรับในด้านปัจจัยภายใน อันได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน และสถานที่ทำงาน มีความเหมาะสมในระดับปานกลางทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพด้านการใช้หลักสูตรนั้น พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม การวัดผลและการประเมินผล ยังขาดความเข้าใจระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนิสิตนักศึกษา การบริหารหลักสูตร พบว่า อาจารย์ผู้สอน นิสิตนักศึกษา มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในลักษณะเดียวกัน พรประเสริฐ พันธุ์สวัสดิ์ (2533 : 218 - 219) ได้ทำการประเมินหลักสูตร ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้ พบว่า การนำความรู้จากหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมมากที่สุดรวมถึงเนื้อหา ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติในรายวิชาต่าง ๆ ของสาขาวิชาการบริหารการศึกษามีความเหมาะสม

จากผลงานการวิจัยของ เตือนใจ เกตุษา (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรปริญญาตรีวิชาเอกวัดผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนดีสามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ควรเน้นให้บัณฑิตสามารถทำงานด้านการวัดผลได้ทุกระดับ ไม่ควรเน้นเฉพาะระดับประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษาเท่านั้น ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านผลผลิตของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้ความสามารถ จรรยาบรรณ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก จากการวิจัยดังกล่าวมีลักษณะการวิจัยคล้ายคลึงกับของ อาภากร บุญสม (2536 : 88 - 89) ได้ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเลขานุการของสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวมีความแตกต่างกับผลการวิจัยของ สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา ควรมีการปรับปรุง เพราะมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ ด้านกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล ไม่มีความเหมาะสม ขาดความเหมาะสมระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะด้านหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจน มุ่งเน้นด้านความจำของเนื้อหา มากกว่าด้าน ความคิดสร้างสรรค์ ส่วนด้านผลผลิตของบัณฑิต พบว่า มีความต้องการให้บัณฑิตมีคุณสมบัติที่เหมาะสมมากกว่าคุณสมบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สำหรับ สมพงษ์ ตั้งพงษ์ (2533 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิชาเอกพลศึกษา พุทธศักราช 2529 พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรตั้งสูงเกินไปไม่เหมาะสมกับในสภาพปัจจุบัน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า มีความซ้ำซ้อนไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ด้านกระบวนการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเหมาะสมด้านผลผลิตของผู้สำเร็จการศึกษา มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ในทำนองเดียวกัน พาณี มณีบันตรี (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา ของวิทยาลัยพลศึกษา พุทธศักราช 2525 ผลการศึกษามีดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ปรัชญาและเป้าหมาย การกำหนดนโยบายไม่มีความชัดเจน ขาดมาตรฐานด้านปัจจัยเบื้องต้น นอกจากนี้ยัง พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมทั้งในด้านวิทยุและประสบการณ์ สำหรับจำนวนอาจารย์ผู้สอนที่มีวุฒิทางด้านสุขศึกษาน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานค่อนข้างมาก ด้านการบริหารหลักสูตร ขาดการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน ด้านกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลขาดมาตรฐานเดียวกัน การใช้หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนในด้านเนื้อหา ควรมีการปรับปรุงวิธีการสอน ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ในด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของสังคม นอกจากผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภายในประเทศแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยในต่างประเทศ ซึ่งจะนำเสนอในภาพรวมดังต่อไปนี้ ฮิลบุท (Heilbuth. 1985 : 128 - A) ได้ศึกษาและติดตามผลสำเร็จการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาจิตวิทยาของวิทยาลัยมอร์นิ่งไซด์ โดยได้ทำการรวบรวมด้านการประกอบอาชีพ และประเมินผลความสำเร็จจากการเรียนการสอน พบว่า มีความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างสูง ซึ่งการวิจัยดังกล่าวได้ให้เหตุผลว่าสาเหตุที่ประสบผลสำเร็จอย่างสูงเพราะวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญในด้านกระบวนการเรียนการสอน และมีความเข้มงวดในด้านความรับผิดชอบเป็นกรณีพิเศษ จึงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของเชฟเฟอร์ (Schaefer. 1961 : 3016) ได้ศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษา และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาก็มีความพอใจในตำแหน่งหน้าที่การงาน ในลักษณะเดียวกัน จอยซ์ วิทฟิลด์ (Whitfield. 1986 : 3221) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตภาควิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยไอโอวา พบว่า คณาจารย์บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพอใจในการฝึกงาน การเสริมสร้างลักษณะทางการบริหารมากที่สุด และในส่วนของประธานกรรมการ กรรมการที่ทำการควบคุมวิทยานิพนธ์มีส่วนในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับที่น่าพอใจ จากการศึกษางานวิจัยของ ไดส์ส (Dyess. 1982 :

4702 - A) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการทำงานได้ดี แต่มีบางรายวิชาเท่านั้นที่ต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันกับงานวิจัยของ โรเบิร์ต ใจเวฟ เนเกล (Nagel. 1984 : 1140) ได้ทำการประเมินหลักสูตรการบริหารการศึกษาของคหวิบัณฑิต มหาวิทยาลัยอาครอน พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตร และมีความคิดเห็นว่าการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ มหาวิทยาลัยควรสร้างแผนงานในการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สำหรับการวิจัยของมอฟฟิต (Moffit. 1967 : 1719 - A) ได้ทำการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมิชิแกน เพื่อต้องการทราบว่าหลักสูตรที่ดำเนินการอยู่เพียงพอสำหรับการออกไปปฏิบัติการสอนในโรงเรียนหรือไม่ ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมิชิแกนเพียงพอที่จะไปปฏิบัติการสอน แต่เป็นที่น่าสนใจคืออาจารย์ที่ปฏิบัติงานการสอนมานานจะประเมินค่าตนเองต่ำ สำหรับนิสิตนักศึกษาปีสุดท้ายจะประเมินค่าตนเองสูงในทำนองเดียวกัน เอจจ์ (Edge. 1969 : 3763 - A) ได้ทำการติดตามผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยออเบอร์น เพื่อที่จะได้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาประสบความสำเร็จในด้านการสอนเพียงใด ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาการศึกษาให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะฝึกสอน สำหรับความสามารถในด้านกิจกรรมเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังขาดการแนะแนวและการวินิจฉัยปัญหาของนิสิตนักศึกษา ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างสมรรถภาพในด้านการสอน ทั้งนี้เห็นว่าประสบการณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ในด้านสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษานั้น ลิมคูลเลอร์ (Limkuler. 1967 : 2921 - A) ได้ศึกษาสมรรถภาพกับความมุ่งหมายในการผลิตครู พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถภาพดีเด่น ในด้านการทำโครงการสอน แต่มีความบกพร่องในด้านการปกครองชั้นเรียน ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีความเห็นว่าการสอนได้ทำการอธิบายเรื่องที่จะสอนได้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกัน เทเลอร์ (Taylor. 1963 : 3806 - A) ได้ประเมินหลักสูตรในระดับปริญญาโทของวิทยาลัยของรัฐโอคลาโฮมา พบว่า ด้านเนื้อหาวิชาเฉพาะควรเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้น และควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับวิธีการสอน สำหรับด้านวิชาการศึกษาทั่วไปควรปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง ควรตัดเนื้อหาวิชาที่ไม่เหมาะสมและมีความซ้ำซ้อนมาก ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาในรายวิชาที่ตนเองสนใจมากขึ้น สำหรับการศึกษารายวิชาของ ไชล์เดรส (Childress. 1977 : 6224 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนิสิตนักศึกษาและการตอบสนองของหลักสูตรกับนิสิตนักศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนิสิตนักศึกษาควรมีการปรับปรุง สำหรับ

หลักสูตรที่ไม่ตอบสนองกับสภาพของผู้ที่ออกไปสอน ควรลดวิชาบังคับและเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสอนให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ เทเลอร์ ที่พบว่าควรตัดเนื้อหาที่มีความซ้ำซ้อนและไม่เหมาะสมออก ควรปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรภายในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ โดยคำนึงถึงรูปแบบการวิจัย ความสอดคล้องของ ความมุ่งหมาย กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา สำหรับผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงลักษณะข้อดีและข้อบกพร่อง รวมถึงลักษณะที่คล้ายคลึงและข้อแตกต่างของหลักสูตรเป็นภาพรวมเพื่อเป็นข้อคิดและเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจที่ต้องการความรวดเร็ว เรียบง่าย กระทัดรัด สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรในต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยในบางประเด็นที่ต้องการศึกษาอย่างลึกซึ้งเพื่อต้องการทราบประเด็นที่เป็นปัญหาและต้องการคำตอบที่แท้จริงในอันที่จะเป็นประโยชน์ เพื่อการตัดสินใจในการที่จะพัฒนาหลักสูตรระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ ตลอดจนการนำไปใช้ เช่น ศึกษาด้านเนื้อหาการเรียนการสอน ด้านผลผลิตของหลักสูตร หรือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยใช้กรอบแนวความคิด ด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ความมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชา
ศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
การจัดลำดับตามสาระดังนี้ กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล
และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนสาขา
วิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ในปีการศึกษา 2539
จำนวน 30 คน กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 300 คน กลุ่มผู้สำเร็จ
การศึกษา สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ในปี
การศึกษา 2537 จำนวน 260 คน กลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ
ด้านศิลปหัตถกรรม จำนวน 85 คน รวมประชากรที่ศึกษาทั้งหมด 675 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มนักศึกษา
กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา และกลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้าน
ศิลปหัตถกรรม

2. การสุ่มตัวอย่าง สุ่มจากกลุ่มของประชากรแต่ละกลุ่ม โดยใช้การสุ่มตัวอย่างวิธี
สุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ
เครจิจ์ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มอาจารย์ผู้สอน จำนวน 28 คน

กลุ่มนักศึกษา จำนวน 169 คน

กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 155 คน

กลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม
จำนวน 70 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 422 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์ผู้สอน	30	28
นักศึกษา	300	169
ผู้สำเร็จการศึกษา	260	155
ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม	82	70
รวม	675	422

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. เอกสารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร : วัตถุประสงค์ของบลูม (Bloom, 1976 : 331 - 337)
ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

1.2 โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม :
หลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.3 โครงสร้างของหลักสูตร : จำนวนหน่วยกิตภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ หมวดวิชา
พื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี

1.4 เนื้อหาของหลักสูตร : ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรใน
ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรโดยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 จากเอกสาร ตำรา รูปแบบของการประเมินหลักสูตร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การวิเคราะห์และการประเมินหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการประเมินหลักสูตร

2.2 สร้างแบบสอบถามที่ให้ข้อคำถามครอบคลุมประเด็นการประเมินหลักสูตร 4 ด้าน คือ

- (1) ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร
- (2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน
- (3) ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร
- (4) ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

2.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับอาจารย์ นักศึกษา จำนวน 50 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 50 คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม จำนวน 50 คน เพื่อนำผลการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการตรวจหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องของครอนบาค (Cronbach, 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม อาจารย์ นักศึกษา = 0.97 แบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.98 สำหรับแบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.85

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยสร้างตามแนวของไลเคิร์ต (Likert) สาระของคำถามครอบคลุมประเด็นในการประเมินต่อไปนี้คือ

ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และ
การบริหารหลักสูตร

ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของ
ผู้สำเร็จการศึกษา

2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended questionnaires) สอบถามความคิดเห็น
และข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
สอบถามในด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร
สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลของหลักสูตร และการบริหาร
หลักสูตร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
สอบถามในด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร
สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลของหลักสูตร และ
การบริหารหลักสูตร

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ต่อหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช
2530 สอบถามในด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร
สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลของหลักสูตร การบริหาร
หลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ชุดที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือ
ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ที่ผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่โดยสอบถามคุณสมบัติในการ
ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นจริง กับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชา
หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม

เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือก ผู้วิจัยได้กำหนดค่าลำดับความสำคัญเอาไว้ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินในแต่ละข้อคำถาม โดยกำหนดค่าลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด หรือ เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก หรือ เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง หรือ เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย หรือ เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือ เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.00 - 5.00 หมายถึงมีความเหมาะสม

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.99 หมายถึงไม่มีความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ในการตอบแบบสอบถามและส่งคืนแบบสอบถามให้แก่ผู้วิจัย
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือแนะนำตัวให้กลุ่มตัวอย่างและรับกลับด้วยตนเอง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่สามารถไปพบได้ด้วยตนเอง ได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งสอของ ติดแสตมป์ โดยเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยไว้เรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย
3. การติดตามแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน เมื่อไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนภายในระยะที่เหมาะสม ผู้วิจัยจะจัดส่งแบบสอบถามซ้ำไปอีกครั้งหนึ่ง
4. แบบสอบถามที่ได้รับคืน 422 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. วิเคราะห์เอกสารด้านความมุ่งหมายกับทฤษฎีของบลูม ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย โครงสร้างของหลักสูตร : จำนวนหน่วยกิต ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ หมวดวิชา พื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี เนื้อหาของหลักสูตร : ความมุ่งหมายของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด เมื่อผู้วิจัย รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้เรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน คัดเลือกเฉพาะฉบับที่ สมบูรณ์ตามเกณฑ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิดด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้ โปรแกรม เอส พี เอส เอส เอกซ์ (Statistical Package for Social Sciences Version X) ในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับการวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษากับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม โดยใช้ t - test

3. สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำมาจัดกลุ่มของคำตอบ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้สถิติต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Ferguson. 1981 : 49)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981 : 68)

1.4 ค่าเปรียบเทียบความแตกต่าง t - test (Ferguson. 1981 : 182)

2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบ
สัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

ตาราง 2 รูปแบบ เกณฑ์ และแผนการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
(ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
ด้านบริบท (Context) ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และ เนื้อหาของหลักสูตร	ความมุ่งหมาย ของหลักสูตร	-ความชัดเจนของความมุ่งหมาย ในหลักสูตร -ความสอดคล้องของ ความมุ่งหมายในหลักสูตร -ความเหมาะสมในการนำไปใช้ ในการปฏิบัติงาน	-ศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร -แบบสอบถาม	-อาจารย์ -นักศึกษา -ผู้สำเร็จ การศึกษา	-เอกสาร หลักสูตร -อาจารย์ -นักศึกษา -ผู้สำเร็จ การศึกษา	-การประเมินแต่ละข้อคำถามโดย กำหนดลำดับความสำคัญตามแนวของ ไลเคิร์ต (Likert) แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยในแต่ละข้อคำถามต้องมี ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.00 และมีค่า ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ไม่เกิน .50

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
	-โครงสร้างของ หลักสูตร	-ความเหมาะสมของการจัด หมวดวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร -ความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตในภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ -ความเหมาะสมของจำนวน หน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร ในหมวดวิชาชีพ หมวดวิชา พื้นฐาน และหมวดวิชาเลือก -ความเหมาะสมในการเรียน การสอนภาคทฤษฎีและภาค ปฏิบัติ				

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
การประเมิน	เนื้อหาของ หลักสูตร	-ความสอดคล้องของโครงสร้าง ของหลักสูตรกับความมุ่งหมาย ของหลักสูตร				
		-ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชา กับความมุ่งหมายของหลักสูตร -ความทันสมัยของเนื้อหาวิชา ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของ หลักสูตร -ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา กับจำนวนหน่วยกิตของ หลักสูตร -ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชา กับความต้องการของผู้เรียน				

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางในการประเมิน
ด้านปัจจัยเบื้องต้น (input) สื่อการเรียนรู้ การสอน วัสดุ หลักสูตร และ สถานที่เรียน	-สื่อการเรียนรู้ การสอน	-ความเหมาะสมของอุปกรณ์ การเรียนการสอน -ความทันสมัยและความ เพียงพอของอุปกรณ์การเรียน การสอน -ความสอดคล้องของอุปกรณ์ การเรียนการสอนกับการเรียน การสอน	-แบบสอบถาม	-อาจารย์ -นักศึกษา -ผู้สำเร็จ การศึกษา	-อาจารย์ -นักศึกษา -ผู้สำเร็จ การศึกษา	-การประเมินแต่ละข้อความ โดยกำหนด ลำดับความสำคัญตามแนวของไลเคิร์ต (Likert) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยในแต่ละข้อความต้องมี ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.00 และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ไม่เกิน .50
	-วัสดุหลักสูตร	-ความเหมาะสมของอุปกรณ์ การเรียนการสอน -ความทันสมัยและความ เพียงพอของอุปกรณ์การเรียน การสอน				

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
การประเมิน	ประเมิน	-ความสอดคล้องของการใช้ วัสดุอุปกรณ์กับเนื้อหาวิชา -ความทันสมัยและความ เพียงพอของหนังสือ ตำราใน ห้องสมุด -เอกสารประกอบการสอนมี ความทันสมัยตรงกับสภาพ การเรียนการสอนในปัจจุบัน -ความเหมาะสมของสถานที่เรียน -ความเพียงพอของสถานที่ใช้ใน การเรียนการสอน -ความสอดคล้องของสถานที่ใช้ เรียนกับเนื้อหาวิชา				
		-สถานที่เรียน				

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
ด้านกระบวนการ (Process)	-กระบวนการ เรียนการสอน	-ความสอดคล้องของการจัดการ เรียนการสอนกับความมุ่งหมาย ของหลักสูตร	-แบบสอบถาม	-อาจารย์ -นักศึกษา -ผู้สำเร็จ การศึกษา	-อาจารย์ -นักศึกษา -ผู้สำเร็จ การศึกษา	-การประเมินแต่ละข้อคำถามโดย กำหนดลำดับความสำคัญตามแนว ของไลเคิร์ต (Likert) แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale)
กระบวนการเรียน การสอน		-ความสอดคล้องของการจัด รูปแบบ การจัดการประสบการณ์ กับความมุ่งหมายของหลักสูตร				ชนิด 5 ระดับ โดยในแต่ละข้อคำถาม ต้องมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.00 และมี ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
การวัดและ						ไม่เกิน .50
การประเมินผล		-ความเหมาะสมของการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน				
การบริหารหลักสูตร						

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	การวัดและการประเมินผล				
	ประเมินผล	-การวัดและการประเมินผล - มีมาตรฐานชัดเจน -ความสอดคล้องระหว่าง - ความมุ่งหมายของหลักสูตรกับ - การวัดและการประเมินผล -การเปิดโอกาสให้นักศึกษามี - ส่วนร่วมในการวัดและการ - ประเมินผล -ความเหมาะสมระหว่างปัจจัย - ทางการบริหารหลักสูตร - กับการดำเนินการ -ความเหมาะสมของการนำ - หลักสูตรไปใช้				
	การบริหาร หลักสูตร					

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางการประเมิน
		-ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ ในการบริหารหลักสูตรกับการ ปฏิบัติงาน -การวางแผนในการบริหาร หลักสูตร -การจัดองค์การในการบริหาร หลักสูตร -การประสานงานของหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับ หลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ -การจัดทำระบบข้อมูลของ หลักสูตร				

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของ การประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อยของการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มตัวอย่าง	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์หรือแนวทางประเมิน
ด้านผลผลิต (Product)	-ประสิทธิภาพ ของผู้สำเร็จ การศึกษา	-ความรู้ความสามารถในด้านวิชา ศิลปปหัตถกรรม	-แบบสอบถาม	-ผู้สำเร็จ การศึกษา	-ผู้สำเร็จ การศึกษา	-การประเมินแต่ละข้อคำถามโดยการ กำหนดลำดับความสำคัญตามแนว ของไลเคิร์ต (Likert) แบบมาตราส่วน
ประสิทธิภาพของ ผู้สำเร็จการศึกษา	-คุณลักษณะ ของผู้สำเร็จ การศึกษา	-การตรงต่อเวลา -ความรับผิดชอบ -ความมีระเบียบวินัย -ความมีมนุษยสัมพันธ์ -ความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ศิลปปหัตถกรรม	-แบบสอบถาม	-ผู้สำเร็จ การศึกษา	-ผู้บังคับ บัญชา ของ ผู้สำเร็จ การศึกษา หรือผู้เกี่ยวข้อง	ประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยในแต่ละข้อคำถามต้องมีค่าเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.00 และมีความเบี่ยงเบน มาตรฐาน ไม่เกิน .50
ผู้สำเร็จการศึกษา		-ความสามารถและการใช้ทักษะ ในการปฏิบัติงานด้านศิลป ปหัตถกรรม	-แบบสอบถาม	-ผู้สำเร็จ การศึกษา	-ผู้สำเร็จ การศึกษา หรือผู้เกี่ยวข้อง	-สำหรับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการ ศึกษาจะมีแนวทางทางการประเมินโดย วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างคุณสมบัตินี้ที่เป็นจริงของผู้สำเร็จ การศึกษา กับคุณสมบัติตามความ ต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านศิลปปหัตถกรรม โดยใช้ t-test (t - test)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสาร และความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 4 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยการวิเคราะห์

ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ
ด้านศิลปหัตถกรรม

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)
พุทธศักราช 2530 ของอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จ
การศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมจากแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านบริบท ได้แก่
ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสาร และความคิดเห็น
ของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ดังแสดงในตาราง 3 - 8

1. การวิเคราะห์ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ก. วิเคราะห์จากเอกสารหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
ศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 มีดังนี้

1. ปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานศิลปหัตถกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
การรู้คุณค่า การค้นคว้าวิจัย การอนุรักษ์ และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรม ให้สอดคล้องกับ
ทรัพยากร ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการของสังคม
2. ปฏิบัติงานในหน้าที่ช่างศิลปหัตถกรรมทางด้านต่าง ๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา
เครื่องไม้ เครื่องไม้ไผ่ เครื่องโลหะ เครื่องรัก เครื่องทองย้อม เครื่องหนัง และเครื่องหล่อ สามารถ
ปฏิบัติงานตามสาขางานรองที่เลือกศึกษาสนองความต้องการในภาคเอกชน และรัฐบาล ตลอดจน
จนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทางด้านศิลปหัตถกรรมได้
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้
ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มี
การวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด
รวดเร็วตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ

4. มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาชีพ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม

ทฤษฎีของบลูม (Bloom, 1976 : 331 - 337) ได้จำแนกความมุ่งหมายทางการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางสติปัญญา
2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม และความซาบซึ้ง
3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหวและการใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตร พบว่า ในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 มีความครอบคลุมทั้ง 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งตรงตามแนวการจำแนกความมุ่งหมายการศึกษาของบลูม (Bloom)

ข. วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่มี
ต่อความมุ่งหมายของหลักสูตร

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา และ
ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อความมุ่งหมายของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1.การเขียนความมุ่งหมายใช้ภาษา ชัดเจน	3.14	1.27	3.59	0.83	3.50	0.65
2.มีความสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคม	3.29	1.05	3.64	0.89	3.59	0.82
3.ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของ งานศิลปหัตถกรรม	3.32	1.09	4.00	0.95	3.99	0.80
4.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	3.14	1.27	4.05	0.93	3.86	0.92
5.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการ ปฏิบัติงาน	3.50	0.89	3.92	0.92	3.93	0.88
6.ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือและ เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	3.04	1.17	3.55	1.13	3.45	1.13
7.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรม	3.71	0.66	3.88	0.94	3.77	0.94
8.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่	3.11	0.83	3.83	0.90	3.57	0.99
9.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและ ศรัทธาในอาชีพศิลปหัตถกรรม	3.03	0.79	3.83	0.93	3.64	1.04
10.ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	3.00	1.05	3.58	0.87	3.51	0.98

ตาราง 3 (ต่อ)

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	2.93	0.86	3.63	1.05	3.45	1.04
12.ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนงาน เพื่อปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรมให้มี ประสิทธิภาพ	3.04	1.07	3.79	0.99	3.77	0.88
เฉลี่ย	3.25	0.77	3.78	0.65	3.67	0.66

จากตาราง 3 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรเกือบทุกข้อมีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 11 การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตที่เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม

นักศึกษามีความคิดเห็นต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

2. การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร

ก. วิเคราะห์จากเอกสารหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร ผู้วิจัยได้พิจารณาเปรียบเทียบจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรีของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 กับหน่วยกิตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามเกณฑ์ระดับอนุปริญญาตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 กับจำนวนหน่วยกิตตามเกณฑ์ของสภาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามเกณฑ์ ระดับอนุปริญญา

	จำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา			รวม
	หมวด วิชาพื้นฐาน	หมวด วิชาชีพ	หมวด วิชาเลือก เสรี	
หลักสูตรสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	20	62 - 66	3	85 - 89
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา ศิลปหัตถกรรม	20	62	3	85

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 เป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตรที่สภาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลกำหนดไว้

เปรียบเทียบจำนวนคาบ ระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของ หมวดวิชาพื้นฐาน
หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี ดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบจำนวนชั่วโมง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในหมวดวิชาพื้นฐาน
หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชา
ศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

วิชา	หมวด วิชาพื้นฐาน	ร้อยละ	หมวด วิชาชีพ	ร้อยละ	หมวด วิชาเลือกเสรี	ร้อยละ
ภาคทฤษฎี	14	58.33	39	34.82	3	100
ภาคปฏิบัติ	10	41.67	73	65.18	-	-
รวม	24	100	112	100	3	100

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
ศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 จำนวนคาบ
หมวดวิชาพื้นฐาน ภาคทฤษฎี 14 คาบ คิดเป็นร้อยละ 58.33 ภาคปฏิบัติ 10 คาบ
คิดเป็นร้อยละ 41.67 หมวดวิชาชีพ ภาคทฤษฎี 39 คาบ คิดเป็นร้อยละ 34.82
ภาคปฏิบัติ 73 คาบ คิดเป็นร้อยละ 65.18 หมวดวิชาเลือกเสรี ภาคทฤษฎี 3 คาบ คิดเป็น
ร้อยละ 100

ข. วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
ที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตร

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา
และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1.การจัดหมวดวิชาต่าง ๆ ในโครงสร้าง หลักสูตรมีความเหมาะสม	3.43	0.74	3.44	0.78	3.37	0.85
2.จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอด หลักสูตรมีความเหมาะสม	3.61	0.69	3.51	0.80	3.56	0.82
3.หมวดวิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.29	0.98	3.60	0.83	3.37	0.78
4.หมวดวิชาชีพ 62 - 66 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.50	0.64	3.70	0.87	3.46	0.75
5.หมวดวิชาชีพแกนศิลปกรรม 12 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.46	1.07	3.42	1.04	3.31	0.87
6.หมวดวิชาชีพเฉพาะสาขา 33 - 36 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.68	0.91	3.66	0.84	3.41	0.75
7.หมวดวิชาเลือก 16 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.43	0.69	3.51	0.80	3.47	0.72
8.หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.14	1.04	3.55	0.87	3.39	0.84
9.จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคทฤษฎี มีความเหมาะสม	3.25	0.93	3.50	0.91	3.25	0.89
10.จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสม	3.39	0.69	3.62	0.96	3.50	0.89

ตาราง 6 (ต่อ)

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
11.โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบัน สามารถผลิตนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณสมบัติ ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร	3.14	0.76	3.53	1.04	3.35	0.87
เฉลี่ย	3.39	0.45	3.55	0.56	3.40	0.56

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

3. การวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร

ก. วิเคราะห์จากเอกสารหลักสูตร

เนื้อหาของหลักสูตร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 7

ตาราง 7 ความสอดคล้องของเนื้อหากับความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)

พุทธศักราช 2530

เนื้อหารายวิชา	ความมุ่งหมายของหลักสูตร			
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4
1.หมวดวิชาพื้นฐานที่เปิดทำการเรียนการสอน				
2 หน่วยกิต 7 รายวิชา				
พม - 2001 พื้นฐานอารยธรรมไทย	/	/		/
พล - 1004 มนุษย์สัมพันธ์	/	/	/	/
พภ - 1101 ภาษาไทย	/		/	
พภ - 2101 ภาษาอังกฤษ 1	/		/	
พภ - 2102 ภาษาอังกฤษ 2	/		/	
พว - 1141 เคมีประยุกต์	/	/		
พพ - 1101 พลศึกษา	/		/	/
2.หมวดวิชาชีพที่เปิดทำการเรียนการสอน				
62 หน่วยกิต 27 รายวิชา				
ศก - 0101 ประวัติและแบบอย่างศิลป์	/	/	/	
ศก - 0202 กายวิภาค	/		/	
ศก - 0103 ศิลปประจำชาติ	/	/	/	/
ศก - 0104 หลักการเขียนแบบ	/		/	
ศก - 0205 องค์ประกอบศิลป์	/	/	/	
ศก - 0106 วาดเขียน	/	/		
ศห - 0101 ทฤษฎีหัตถกรรม	/	/	/	/
ศห - 0202 หัตถกรรมพื้นบ้าน	/	/	/	/
ศห - 0203 หัตถกรรมสร้างสรรค์	/	/	/	/
ศห - x104 หัตถกรรมเลือก 1	/	/	/	
ศห - x105 หัตถกรรมเลือก 2	/	/	/	

ตาราง 7 (ต่อ)

เนื้อหารายวิชา	ความมุ่งหมายของหลักสูตร			
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4
ศห - x106 หัตถกรรมเลือก 3	/	/	/	
ศห - x107 หัตถกรรมเลือก 4	/	/	/	
3.หมวดวิชาชีพ				
ศห - 7108 เครื่องหนังทั่วไป	/	/	/	
ศห - 7109 การประกอบรูปเครื่องหนัง	/	/	/	
ศห - 7110 งานเครื่องหนังใช้สอย 1	/	/	/	
ศห - 7111 งานเครื่องหนังตกแต่ง 1	/	/	/	
ศห - 7212 การออกแบบลายเครื่องหนัง	/	/	/	
ศห - 7213 การออกแบบงานเครื่องหนัง	/	/	/	
ศห - 7214 สีย้อมหนัง	/	/	/	
ศห - 7215 เทคนิคการตกแต่งลาย 1	/	/	/	
ศห - 7216 ประวัติงานเครื่องหนัง	/	/	/	
ศห - 7217 การวิเคราะห์งานเครื่องหนัง	/	/	/	
ศห - 7218 การตกแต่งงานเครื่องหนัง	/	/	/	
ศห - 7219 เทคนิคการทำเครื่องหนัง 1	/	/	/	
ศห - 7220 การใช้เครื่องมือเครื่องจักร 1	/	/	/	
ศห - 7221 งานเครื่องหนังใช้สอย 2	/	/	/	
4.หมวดวิชาเลือกเสรีที่เปิดทำการเรียนการสอน				
3 หน่วยกิต เลือก 1 รายวิชา				
ศล - 0204 ศิลปพื้นบ้าน	/	/	/	/
ศก - 0210 การจัดและบริหารโรงฝึกงาน	/	/	/	
ศล - 0212 ลวดลายและการแกะสลัก	/	/	/	

จากตาราง 7 แสดงการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหากับความมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า ในหมวดวิชาพื้นฐานที่เปิดทำการเรียนการสอนตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรทุกข้อคือ รายวิชามนุษย์สัมพันธ์ สำหรับในหมวดวิชาชีพที่ทำการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรทุกข้อ คือ รายวิชาศิลปประจำชาติ ทฤษฎีหัตถกรรม หัตถกรรมพื้นบ้าน หัตถกรรมสร้างสรรค์ รายวิชาที่ตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียง 2 ข้อ ได้แก่รายวิชากายวิภาค หลักการเขียนแบบ วาดเขียน

หมวดวิชาชีพ เนื้อหารายวิชามีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียง 3 ข้อ ทุกรายวิชา ข้อที่ทุกรายวิชาไม่ตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรคือข้อ 4 มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาชีพ และความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม ในหมวดวิชาเลือกเสรีตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ คือรายวิชาศิลปพื้นบ้าน ที่เหลือตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตร 3 ข้อ ข้อที่รายวิชาไม่ตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรคือความมุ่งหมายของหลักสูตรในข้อที่ 4

ข. วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
ที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตร

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา
และผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อเนื้อหาหลักสูตร

เนื้อหาของหลักสูตร	อาจารย์		นักศึกษา		ผู้สำเร็จ การศึกษา	
	N = 28		N = 169		N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. เนื้อหารายวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร	3.36	0.83	3.47	0.79	3.52	0.83
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชามีปริมาณเหมาะสม กับจำนวนหน่วยกิต	3.18	0.91	3.38	0.74	3.39	0.73
3. ควรเน้นเนื้อหาวิชาศิลปหัตถกรรมเพื่อให้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ	3.61	1.13	3.93	0.97	3.95	0.88
4. เนื้อหารายวิชามีความซ้ำซ้อน	3.50	1.00	3.28	0.94	3.24	0.89
5. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชา ศิลปหัตถกรรมมีความทันสมัยสอดคล้อง กับความต้องการของสังคม	2.54	1.11	3.34	1.09	3.06	1.16
6. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลป หัตถกรรมมีความสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม	2.75	0.93	3.38	1.02	3.21	1.03
7. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลป หัตถกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	3.07	1.05	3.36	0.89	3.35	0.77
8. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชา ศิลปหัตถกรรม ยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสม	2.93	0.94	3.51	0.93	3.41	0.88

ตาราง 8 (ต่อ)

เนื้อหาของหลักสูตร	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9.เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลป หัตถกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความ กระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ	2.50	0.92	3.33	1.07	3.21	1.05
10.เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมี จรรยาบรรณในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม	2.54	0.92	3.34	0.99	3.30	1.03
11.เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีส่วนพัฒนา บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	2.82	0.77	3.33	1.01	3.26	1.04
12.การลำดับเนื้อหาในการเรียนการสอน มีความเหมาะสม	3.00	0.77	3.29	0.90	3.30	0.93
13.เนื้อหาของหลักสูตรสาขาวิชาศิลป หัตถกรรม มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน	2.64	0.99	3.31	1.02	3.25	0.89
เฉลี่ย	2.96	0.65	3.41	0.60	3.34	0.63

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรโดยรวมว่า ไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.96$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า อาจารย์ เห็นว่ามีความเหมาะสม 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 7 และ 12 และเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5, 6, 8, 9, 10, 11 และ 13

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาของหลักสูตรโดยรวมว่า มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ตอนที่ 2 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรและสถานที่เรียน

สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1.อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม	2.68	1.12	2.90	1.21	2.94	1.12
2.ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.36	0.91	2.75	1.14	2.82	1.18
3.ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.50	1.00	2.74	1.14	2.82	1.18
4.ตำราสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา	2.43	1.10	3.05	1.01	2.95	1.02
5.ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมที่ทันสมัย	2.25	0.97	2.60	1.15	2.50	1.13
6.ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน	2.29	1.01	2.47	1.16	2.55	1.22
7.ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.29	0.85	2.54	1.13	2.54	1.15
8.เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยกับสภาพการเรียนการสอน	2.36	0.91	2.66	1.12	2.66	1.07
9.ความสะดวกในการรับบริการด้านเอกสารประกอบการสอน	2.36	0.91	2.82	1.07	2.70	1.06

ตาราง 9 (ต่อ)

สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
10.การจัดห้องเรียนมีความสอดคล้องกับ ลักษณะเนื้อหาวิชา	2.82	0.91	2.95	1.00	2.83	1.03
11.ความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียน การสอน	2.71	1.01	2.83	1.20	2.81	1.14
12.ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม กับจำนวนผู้เรียน	2.86	0.93	3.14	1.14	2.98	1.03
13.มีการจัดสถานที่ทำงานสำหรับผู้เรียน ภาคนอกเวลาเรียน	2.25	0.89	2.63	1.14	2.45	1.16
14.การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติที่มีความ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.00	0.91	3.11	0.99	3.01	1.10
15.การจัดห้องเรียนวิชาทฤษฎีมีความ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	2.82	0.91	3.11	0.99	2.99	1.03
เฉลี่ย	2.53	0.72	2.82	0.83	2.79	0.87

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน โดยรวมว่าไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.53$, $SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่า สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียนเกือบทุกข้อ ไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 14 การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน โดยรวมว่า ไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเหมาะสม 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 12, 13 และ 14 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ตำราเรียน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ขนาดของห้องเรียนกับจำนวนผู้เรียน และการจัดห้องเรียน ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน ของหลักสูตรโดยรวมว่า ไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.79$, $SD = 0.87$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน เกือบทุกข้อไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 14 การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

ตอนที่ 3 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาดังแสดงในตาราง 10, 11 และ 12

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา	
	N = 28		N = 169		N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1.การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร	3.18	0.98	3.44	0.84	3.36	0.76
2.รูปแบบการจัดประสบการณ์ด้านวิชาชีพ ศิลปหัตถกรรมสอดคล้องกับความ มุ่งหมายของหลักสูตร	3.14	1.00	3.41	0.86	3.25	0.74
3.ความเหมาะสมของการเรียนการสอน	3.14	1.00	3.41	0.86	3.35	0.74
4.อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอน รายวิชาต่าง ๆของหลักสูตร	3.01	0.96	3.43	0.97	3.18	1.04
5.การใช้สื่อการเรียนการสอนมีความ เหมาะสม	2.79	0.83	3.19	0.98	3.08	1.04

ตาราง 10 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการ ศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
6.อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชา ที่สอน	3.61	0.83	3.86	0.88	3.52	1.02
7.อาจารย์จัดการเรียนการสอนครบถ้วน ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.07	0.86	3.49	0.94	3.11	1.05
8.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้าน ศิลปหัตถกรรม	3.39	0.73	3.54	0.98	3.35	0.98
9.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ ปัญหาและแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ในด้าน ศิลปหัตถกรรม	2.82	0.95	3.47	0.96	3.34	1.07
10.กระบวนการเรียนการสอนพัฒนา ผู้เรียนด้านศิลปหัตถกรรมให้มีความ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ	2.93	0.81	3.36	0.93	3.28	0.86
11.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม	2.82	0.98	3.36	0.83	3.27	0.93
12.กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถหาความรู้ทางด้าน ศิลปหัตถกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวัน	3.21	0.96	3.51	1.01	3.40	1.09
เฉลี่ย	3.10	0.69	3.45	0.65	3.29	0.72

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนเกือบทุกข้อมีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 5, 9, 10 และ 11 อาจารย์เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน ไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนไม่สามารถเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.29$, $SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการ ศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1.การวัดและการประเมินผลการศึกษา มีมาตรฐานชัดเจน	2.86	1.11	3.34	1.04	3.17	0.85
2.การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร	3.07	0.98	3.31	0.93	3.20	0.83
3.การวัดและประเมินผลส่งเสริมความ สามารถในการคิดปฏิกิริยา	3.21	0.88	3.39	0.88	3.31	0.89
4.การวัดและการประเมินผลส่งเสริม การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มี อยู่ในงานด้านศิลปกรรม	2.96	1.20	3.31	0.96	3.17	0.82
5.ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลตนเอง ก่อนเรียนและหลังเรียน	2.54	1.20	3.31	0.96	3.17	0.88
6.ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของ อาจารย์	2.40	1.13	2.90	1.20	2.85	1.27
7.การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ	3.04	1.17	3.25	1.02	3.07	1.02
เฉลี่ย	2.87	0.98	3.23	0.79	3.15	0.89

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการวัดและการประเมินผลของหลักสูตรโดยรวมว่า ไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.87$, $SD = 0.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่าการวัดและประเมินผลของหลักสูตรเกือบทุกข้อไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 2, 3 และ 7 ที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในเรื่องที่เกี่ยวกับ การวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรและส่งเสริม ความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรม

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการวัดและการประเมินผลของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเกือบทุกข้อมีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 6 ผู้เรียน มีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ไม่มีความเหมาะสม

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าการวัดและการประเมินผลของหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 0.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าการวัดและการประเมินผลของหลักสูตรเกือบทุกข้อมีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 6 ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นักศึกษา
และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร	อาจารย์ N = 28		นักศึกษา N = 169		ผู้สำเร็จการ ศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1.ความเหมาะสมระหว่างปัจจัยทางการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับการดำเนินการ	3.04	1.04	3.38	0.89	3.16	0.77
2.การนำหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมไปใช้มีความเหมาะสม	3.29	1.01	3.41	0.88	3.28	0.91
3.วัสดุอุปกรณ์ในการบริหารสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	2.86	1.04	3.16	1.01	3.09	0.99
4.การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม มีการวางแผนล่วงหน้า	2.89	1.04	3.16	1.01	3.09	0.99
5.การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม มีการจัดองค์กรที่เหมาะสม	2.86	1.27	3.21	0.95	3.20	0.88
6.มีการประสานงานระหว่างหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ	2.46	1.29	2.94	1.15	2.90	1.15
7.การจัดทำระบบข้อมูลของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม	2.82	1.12	3.20	1.02	3.15	0.89
เฉลี่ย	2.89	0.98	3.25	0.76	3.15	0.72

จากตาราง 12 อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรโดยรวมว่า ไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.89$, $SD = 0.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์เห็นว่าการบริหารหลักสูตรของหลักสูตรเกือบทุกข้อไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 1 และข้อ 2 ที่อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมในเรื่องที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้มีความเหมาะสม และปัจจัยการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมกับการดำเนินการ

นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตร โดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการบริหารหลักสูตรเกือบทุกข้อมีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 6 การประสานงานระหว่างหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ ไม่มีความเหมาะสม

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.15$, $SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการบริหารหลักสูตรเกือบทุกข้อมีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 6 การประสานงานระหว่างหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ ไม่มีความเหมาะสม

ตอนที่ 4 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยการวิเคราะห์ ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านศิลปหัตถกรรม ดังแสดงในตาราง 13 และ 14

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา N = 155	
	$\bar{X}$	SD
1. มีความรับผิดชอบหน้าที่	3.59	0.94
2. ตรงต่อเวลา	3.37	1.03
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต	3.51	0.99
4. มีความรักและศรัทธาในอาชีพศิลปหัตถกรรม	3.89	1.01
5. ศึกษาและติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางด้านศิลปหัตถกรรมอยู่เสมอ	3.58	0.99
6. มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม	3.70	0.97
7. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม	3.45	0.96
8. สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	3.61	0.98
9. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.86	1.13
10. สามารถนำความรู้ทางด้านศิลปหัตถกรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา	3.67	1.03
11. เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ และวิจารณ์	3.59	1.06
12. ยอมรับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น	3.81	1.00
13. สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้	3.83	0.95
14. วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	3.75	1.02
เฉลี่ย	3.68	0.77

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพของตนเอง
อันเป็นผลเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 0.77$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมทุกข้อ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมที่มีต่อคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษากับ
คุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ
ด้านศิลปหัตถกรรม

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา	คุณสมบัติที่เป็นจริงของ ผู้สำเร็จการศึกษา		คุณสมบัติตามความ ต้องการของผู้บังคับบัญชา หรือผู้เชี่ยวชาญด้าน ศิลปหัตถกรรม		t
	N = 70		N = 70		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
คุณสมบัติทั่วไป					
1.มีความประพฤติดี (มีคุณธรรม ระเบียบ วินัย ความซื่อสัตย์ สุจริต)	3.34	0.76	4.01	0.71	-6.38**
2.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.67	0.72	4.46	0.72	-8.45**
3.มีความสนใจในการค้นคว้าหา ความรู้	2.63	0.76	4.13	0.72	-13.29**
4.แก้ไขปัญหาด้วยหลักการและ เหตุผล	2.63	0.78	4.13	0.66	-13.29**
5.มีความรับผิดชอบต่อตนเองและ บุคคลอื่น	2.41	1.04	4.51	0.78	-12.88**
6.มีความสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป	3.40	0.79	3.81	0.82	-4.20**
7.ปฏิบัติงานด้วยความสุขุมรอบคอบ	2.84	0.65	4.07	0.73	-6.78**

ตาราง 14 (ต่อ)

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา	คุณสมบัติที่เป็นจริงของ ผู้สำเร็จการศึกษา		คุณสมบัติตามความ ต้องการของผู้บังคับบัญชา หรือผู้เชี่ยวชาญด้าน ศิลปหัตถกรรม		t
	N = 70		N = 70		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
8.แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	2.79	0.92	3.70	0.79	-7.41**
9.มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม	2.94	0.85	3.70	0.71	-6.53**
เฉลี่ยด้านคุณสมบัติทั่วไป	2.96	0.49	4.06	0.53	-16.04**
คุณสมบัติด้านวิชาชีพ					
10.มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ศิลปหัตถกรรม	2.99	0.83	4.43	0.65	-10.73**
11.มีทักษะในการปฏิบัติงานใน วิชาชีพศิลปหัตถกรรม	3.10	0.73	4.60	0.65	-12.00**
12.เป็นผู้รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างมีประสิทธิภาพ	2.80	0.81	4.23	0.64	-12.30**
13.มีความสามารถในการตรวจสอบ ติดตาม และการประเมินผล	2.51	0.83	3.93	0.64	-12.38**
14.มีความสามารถในการวางแผน	2.51	0.86	4.10	0.64	-14.60
15.ความสามารถวิเคราะห์ วิจัย โดยใช้เหตุผล	2.49	0.83	4.00	0.70	-11.96**

ตาราง 14 (ต่อ)

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา	คุณสมบัติที่เป็นจริงของ ผู้สำเร็จการศึกษา		คุณสมบัติตามความ ต้องการของผู้บังคับบัญชา หรือผู้เชี่ยวชาญด้าน ศิลปหัตถกรรม		t
	N = 70		N = 70		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
16.สนใจศึกษาและติดตามความ ก้าวหน้าเกี่ยวกับงานวิชา ศิลปหัตถกรรม	2.86	0.91	4.31	0.65	-13.86**
เฉลี่ยด้านคุณสมบัติด้านวิชาชีพ	2.75	0.60	4.23	0.46	-17.46**
เฉลี่ยคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษาด้านคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติด้านวิชาชีพ	2.87	0.50	4.13	0.46	-18.66**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษากับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ในด้านคุณสมบัติทั่วไปที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมว่าไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.96$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่าเกือบทุกข้อไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 1, 2 และ 6 ที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม เห็นว่ามีความเหมาะสมในเรื่องเกี่ยวกับ มีความประพฤติดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์อันดี ต่อบุคคลทั่วไป สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาชีพ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นโดยรวมว่า ไม่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ 11 การมีทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมเห็นว่า มีความเหมาะสม

เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยจากการประเมินของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม เกี่ยวกับคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา กับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ของอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
ด้านบริบท : ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร

ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. ควรกำหนดความมุ่งหมายให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน
2. ควรมีการปรับปรุงความมุ่งหมายของหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ
3. ควรกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน และครอบคลุมการเรียนการสอน
4. ควรกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม

การตรงต่อเวลา

5. ควรกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการ

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

1. ควรเพิ่มรายวิชาที่สำคัญและครอบคลุมทางด้านวิชาชีพศิลปหัตถกรรมให้มากขึ้น
2. หมวดวิชาเลือกเสรีควรเพิ่มรายวิชาให้เลือกเรียนให้มากกว่านี้
3. โครงสร้างของหลักสูตรเดิมดีอยู่แล้ว แต่ควรปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

1. ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ
2. ควรปรับปรุงเนื้อหาบางวิชาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ในปัจจุบัน

3. ควรเพิ่มเนื้อหารายวิชาภาษาต่างประเทศ
4. ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาที่ไปปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ
5. เนื้อหารายวิชาควรเน้น ด้านศิลปะ และด้านเทคโนโลยีควบคู่กัน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
ด้านปัจจัยเบื้องต้น : สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

1. ควรมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย
2. ควรเพิ่มหนังสือด้านศิลปหัตถกรรมที่ทันสมัย ให้เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อใช้ในห้องสมุดที่เป็นแหล่งค้นคว้า
3. การจัดห้องเรียนยังขาดความพร้อมด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน
4. สถานที่เรียนภาคทฤษฎีไม่เหมาะสม และเพียงพอกับสถานการเรียนการสอน
5. การบริการด้านการใช้ห้องสมุดไม่สะดวก ควรปรับปรุงแก้ไข
6. ควรจัดสถานที่เรียนให้เป็นสัดส่วน
7. ควรเพิ่มเวลาในการบริการการใช้ห้องสมุด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
ด้านกระบวนการ : กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล
การบริหารหลักสูตร

ด้านกระบวนการเรียนการสอน

1. อาจารย์ นักศึกษา ควรรับผิดชอบในหน้าที่การเรียนการสอน เช่น การตรงต่อเวลา
2. อาจารย์ควรเตรียมการสอนและสอนให้ได้ตามกำหนดระยะเวลาที่กำหนด
3. ควรมีการจัดกิจกรรม และศึกษาดูงานในสถานประกอบการ
4. ในการเรียนการสอนควรมีการวิจารณ์งานที่สำเร็จรูป
5. ควรแจกเอกสารและแจ้งกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน

ด้านการวัดและการประเมินผล

1. ควรมีหลักเกณฑ์แน่นอนในการวัดผลและการประเมินผลในภาคปฏิบัติ
2. ควรมีการประเมินผลผู้เรียนและผู้สอนหลังจากจบบทเรียน เพื่อพัฒนา

การเรียนการสอน

3. การวัดผลและประเมินผลควรวัดผลให้ตรงตามเนื้อหา และความมุ่งหมายของรายวิชาอย่างเคร่งครัด

ด้านการบริหารหลักสูตร

1. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ควรเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม มาบรรยาย และสาธิตเพื่อเสริมหลักสูตร
3. หลักสูตรควรมีการฝึกงานในสถานประกอบการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของ
ผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ด้านผลผลิต :
ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

1. ควรมีการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ เพราะมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
2. ควรจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากกว่าที่เป็นอยู่
3. ควรเพิ่มการฝึกงานทางด้านศิลปหัตถกรรมในสถานประกอบการ
4. ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเหนือในชั้นเรียน เช่น การไปดูงานในสถานประกอบการ การไปทัศนศึกษานอกสถานที่

ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

1. ควรเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรม
2. ควรเพิ่มการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์

3. ควรเน้นความรู้ด้านภาษาอังกฤษ

4. ควรสร้างระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน เช่น การตรงต่อเวลา การรับผิดชอบ
ต่อหน้าที่

5. ควรแต่งกาย ให้มีความเหมาะสม

6. ควรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยประเมินในด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่มตามสถานภาพ แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการเทียบสัดส่วน ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจิจ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 28 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 169 คน ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 155 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม จำนวน 70 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 422 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เอกสารหลักสูตร แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ถามครอบคลุมในด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ วิเคราะห์จากเอกสาร
หลักสูตรและแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรในด้าน ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของ
หลักสูตร
2. การวิเคราะห์แบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐานรายข้อและรวมจากคำตอบของอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับ
บัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม สำหรับกลุ่มผู้บังคับบัญชาของ
ผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา กับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับ
บัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม โดยใช้เครื่องคำนวณกล โดยแบ่งผลการวิเคราะห์
ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านบริบท ได้แก่
ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสาร และ
ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่
สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของ
อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านกระบวนการ ได้แก่
กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และการบริหารหลักสูตร โดยการ
วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 4 ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ด้านผลผลิต ได้แก่

ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ด้านบริบท : ความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร

1. ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ความมุ่งหมายของหลักสูตรพบประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม 4 ข้อ สอดคล้องตามแนวการจำแนกความมุ่งหมายการศึกษาของบลูม คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

1.2 อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม ยกเว้นความมุ่งหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต อาจารย์เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม แต่นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสม

2. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรพบประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 มีจำนวนหน่วยกิตสอดคล้องกับหน่วยกิตของหลักสูตร สาขาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามเกณฑ์ระดับอนุปริญญา

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 แบ่งหมวดวิชาออกเป็น 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีจำนวนชั่วโมงแยกเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละดังนี้ หมวดวิชาพื้นฐาน ภาคทฤษฎี 58.33 ภาคปฏิบัติ 41.67 หมวดวิชาชีพ ภาคทฤษฎี 34.82 ภาคปฏิบัติ 65.18 หมวดวิชาเลือกเสรี ภาคทฤษฎี 100 ภาคปฏิบัติอาจารย์ผู้สอนมอบหมายงานให้ปฏิบัตินอกเวลา

2.3 อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม

3. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

จากการวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร พบประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1 จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาหลักสูตรกับความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 พบว่า เนื้อหาของหลักสูตรในหมวดวิชาพื้นฐานที่ทำการเปิดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความมุ่งหมายทั้ง 4 ข้อ ยกเว้นเนื้อหารายวิชามนุษยสัมพันธ์ ตรงกับความมุ่งหมายทั้ง 4 ข้อ หมวดวิชาชีพที่เปิดทำการเรียนการสอน เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ในข้อที่ 1, 2, 3, ทุกรายวิชา แต่ไม่มีรายวิชาใดตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ในข้อที่ 4 มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาชีพ และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม สำหรับหมวดวิชาเลือกเสรี ที่เปิดทำการเรียนการสอน เนื้อหารายวิชาตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตร 3 ข้อ ยกเว้นรายวิชาศิลปพื้นฐานซึ่งตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรทั้ง 4 ข้อ

3.2 อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในระดับที่ไม่มี
ความเหมาะสม แต่นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร
ว่ามีความเหมาะสม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้น : สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรและสถานที่เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

จากการวิเคราะห์ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน อาจารย์
นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าไม่มีความเหมาะสม ยกเว้นข้อ
14 การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จ
การศึกษาเห็นว่าเป็นความเหมาะสม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ด้านกระบวนการ : กระบวนการเรียนการสอน การวัดและ การประเมินผล การบริหารหลักสูตร

3.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จ
การศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสม
โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับอาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน สำหรับเรื่องการใช้สื่อ
การเรียนการสอนนั้น อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจะไม่มีความเหมาะสม ส่วนนักศึกษา และ
ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าจะมีความเหมาะสม

3.2 ด้านการวัดและการประเมินผล

จากการวิเคราะห์ การวัดและการประเมินผล อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
การวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับที่ไม่มีความเหมาะสม แต่นักศึกษา และผู้สำเร็จ
การศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลว่ามีความเหมาะสม ยกเว้นในเรื่อง
การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การวัดและการประเมินผล
ส่งเสริมความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรม และการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน
มีประสิทธิภาพที่อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี
ความเหมาะสม ส่วนในเรื่องที่ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์นั้น อาจารย์
นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าจะไม่มีความเหมาะสม

3.3 ด้านการบริหารหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ การบริหารหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหาร
หลักสูตร อยู่ในระดับที่ไม่มีความเหมาะสม แต่นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็น
เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรว่า มีความเหมาะสม ยกเว้นเรื่องการประสานระหว่างหลักสูตร
วิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ ที่อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
มีความเห็นสอดคล้องกันว่าจะ ไม่มีความเหมาะสม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านผลผลิต : ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

4.1 ด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษามีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของตนเองว่ามีความเหมาะสม

4.2 ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

จากการวิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติด้านวิชาชีพ พบว่า อยู่ในระดับที่ไม่มีความเหมาะสม แต่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมมีความต้องการคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติด้านวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม เกี่ยวกับคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา กับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 มีประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผลดังนี้

ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

ด้านความมุ่งหมาย จากการวิเคราะห์เอกสารด้านความมุ่งหมาย พบว่า มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น โดยครอบคลุมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาการด้านพุทธิพิสัย คือ เกิดความรอบรู้ในวิชาชีพ ด้านจิตพิสัย คือ ให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความประพฤติที่ดีงาม และด้านทักษะพิสัย คือ ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สจัด อุทรานันท์ (2532 : 204 -206) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดีจะต้องให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ สำหรับความชัดเจนของความมุ่งหมายในหลักสูตร จากการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และการประเมินแบบสอบถามของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนความมุ่งหมายบางข้อไม่ชัดเจน สับสน เข้าใจยาก ทำการสอนให้ไม่บรรลุเป้าหมาย สุมิตร คุณากร (2523 : 58 - 64) กล่าวว่า การใช้ภาษามักเป็นจุดอ่อนในการกำหนดความมุ่งหมายโดยทั่วไปมักใช้ภาษาหรือศัพท์ที่ยากแก่การเข้าใจ ซึ่งก่อให้เกิดความ

สับสนมากกว่าความเข้าใจ ดังนั้นการเขียนความมุ่งหมายของหลักสูตรจึงควรเน้นการใช้ภาษาที่ง่ายแก่การเข้าใจ และง่ายต่อการตีความหมาย

เมื่อพิจารณาจากการประเมินความมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และตลาดแรงงาน มุ่งเสริมสร้างค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียน มีความยืดหยุ่น และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ซึ่งสอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 211 -212) ที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีนั้นความมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษา อันได้แก่ พื้นฐานทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา และธรรมชาติของความรู้ นอกจากนั้นยังต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมรวมถึงสนองตอบ ความต้องการของสังคมและชาติ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองดีของชาติ ความมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องมุ่งเสริมสร้างค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนคุณลักษณะของผู้เรียน ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางสติปัญญา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีวินัย และมีคุณธรรมควบคู่กันไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความเหมาะสมทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการเรียนการสอนในวิชาศิลปหัตถกรรมส่วนใหญ่ เป็นการเรียนการสอนในการปฏิบัติ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ประกอบกับ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ให้นักศึกษาใช้ปฏิบัติงานสูญหาย อาจารย์ผู้สอนต้องรับผิดชอบ และหาเครื่องมือมาทดแทนให้อยู่เสมอ ซึ่งมีส่วนทำให้อาจารย์คิดว่านักศึกษาไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ควรกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบให้มากขึ้น

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร จากการวิเคราะห์เอกสารด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ของสภาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กำหนดโดยแบ่งเป็น 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 62 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต ในแต่ละหมวดวิชาได้แยกเป็น ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หมวดวิชาพื้นฐานมีภาคทฤษฎี 14 คาบ ภาคปฏิบัติ 10 คาบ หมวดวิชาชีพ ภาคทฤษฎี 39 คาบ ภาคปฏิบัติ 73 คาบ หมวดวิชาเลือกเสรี ภาคทฤษฎี 3 คาบ

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างของหลักสูตรจะเน้นภาคปฏิบัติมาก เพราะเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการปฏิบัติงาน เพราะสาขานี้เป็นสาขาวิชาชีพ เมื่อผู้เรียนได้ศึกษา จบหลักสูตรไปแล้วสามารถที่จะประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับสูงได้โดยมีพื้นฐานทาง วิชาชีพ

จากการประเมินโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จ การศึกษา มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าใน แต่ละหมวดวิชา ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาสามารถ ส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุภาวดี เครือโชติกุล (2536 : 179) ที่พบว่า โครงสร้างของหลักสูตรที่มีความพอดี มีความ เหมาะสมสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า หมวดวิชาเลือกเสรีควรเพิ่มรายวิชาให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเลือกเรียนมากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทเลอร์ (Taylor, 1963 : 3806 - A) ที่พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาในรายวิชาที่ตนเองถนัดและมีความสนใจมากขึ้น

ด้านเนื้อหาของหลักสูตร จากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า ในหมวดวิชาพื้นฐานมี ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหารายวิชากับความมุ่งหมายของหลักสูตร จากเอกสารหลักสูตร พบว่า มีเนื้อหาวิชาทุกรายวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ในข้อที่ 1 ทุกรายวิชา หมวดวิชาชีพ เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับความมุ่งหมายในข้อ 1, 2, 3, เป็นส่วนใหญ่ โดยขาด ความมุ่งหมายในข้อที่ 4 ซึ่งเกี่ยวกับมีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน หมั่นเพียร ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาวิชาชีพ และ ความรับผิดชอบต่อนานาชาติและสังคม ซึ่งมีส่วนเป็นสาเหตุที่ทำให้อาจารย์มีความคิดเห็นต่อ ความมุ่งหมายของหลักสูตร ในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับที่ ไม่มีความเหมาะสม หมวดวิชาเลือกเสรี เนื้อหารายวิชาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายใน 4 ข้อ คือ รายวิชาศิลปพื้นบ้าน ส่วนรายวิชาที่เหลือตรงกับความมุ่งหมายในข้อที่ 1, 2, 3

จากการประเมินเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาของ หลักสูตร ว่าไม่มีความเหมาะสม ส่วนนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหา ของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ นักศึกษาและ ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม

ในการเน้นเนื้อหาวิชาศิลปหัตถกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ลักษณะความคิดเห็นดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากโครงสร้างของหลักสูตร เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี จึงเป็นสาเหตุทำให้หลักสูตรเน้นเนื้อหาวิชาซึ่งทำให้ผู้เรียนมีทักษะ ความชำนาญในด้านศิลปหัตถกรรม อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องในด้านเนื้อหาของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในด้านเนื้อหาวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักการทางด้านการศึกษา ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาวรรณ พุทธสงครามต์ (2540 : 119) ที่พบว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ส่วนด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้หรือรู้ในใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจะไม่มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่าธรรมชาติของผู้เรียนในสาขาศิลปหัตถกรรมเน้นการเรียนรู้ภาคปฏิบัติมาก การเรียนในภาคปฏิบัติใช้ระยะเวลานาน จำนวนงานที่อาจารย์ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย งานด้านศิลปหัตถกรรมส่วนใหญ่เป็นงานที่พบเห็นอยู่เสมอ นอกจากนี้ด้านเนื้อหาของหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อาจารย์มีความเห็นว่าจะไม่มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่างานศิลปหัตถกรรมควรมีการหาวัสดุที่แปลก ควรมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย โดยเน้นการออกแบบ และประโยชน์ใช้สอยควรใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ ควรปรับปรุงเนื้อหาบางวิชาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุ หลักสูตร และสถานที่เรียน จากแบบสอบถาม อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ในการประเมินสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน พบว่า อาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน ว่าไม่มีความเหมาะสม โดยเฉพาะขาดตำรา เอกสารการเรียนการสอน ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย

สถานที่เรียนภาคทฤษฎีไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดงบประมาณในการสนับสนุน ประกอบกับหนังสือ ตำราเรียน และวัสดุอุปกรณ์ทางด้านศิลปหัตถกรรมมีราคาสูงและหาซื้อได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : 117) ได้วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษาการเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2529 พบว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพต่ำ ไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน และขาดการบำรุงดูแลรักษา ความสะดวกในการให้บริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนมีน้อย ตำราเรียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่ทันสมัย และเพียงพอต่อการเรียนการสอน สถานที่เรียนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติมีสภาพคับแคบ บรรยากาศไม่น่าเรียน จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน และงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2522 : 72 - 77) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะการขาดแคลน วารสาร ตำรา อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องเรียนที่มีคุณภาพ ส่งผลทำให้เกิดการขาดความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติมีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่าในการเรียนภาคปฏิบัติมีห้องปฏิบัติงานที่ได้รับการออกแบบไว้เป็นอย่างดี นักศึกษาได้แยกการปฏิบัติงานในแต่ละสาขาวิชาเอก และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และเพียงพอต่อการเรียนการสอน ควรเพิ่มเวลาในการบริการของห้องสมุด

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารหลักสูตร

ด้านกระบวนการเรียนการสอน จากแบบสอบถาม อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ในการประเมินกระบวนการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนว่า มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันคือ อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เน้นการเรียนในภาคปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน ครู อาจารย์ที่ทำการสอนมีประสบการณ์ในด้านวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็คือครู ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 28 - 30) ได้กล่าวไว้ว่า ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการนำ

หลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอนของครู การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลให้การนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม อาจารย์มีความเห็นว่าจะไม่มีความเหมาะสม ประกอบกับ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา ประเมินค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอุปกรณ์ในด้านโสตทัศนูปกรณ์มีจำนวนน้อย ขาดประสิทธิภาพในการใช้งาน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ทราบเมื่ออาจารย์ผู้สอนไม่ทราบว่าตนสามารถให้บริการสิ่งใดได้บ้าง อาจทำให้เข้าใจว่าอุปกรณ์เหล่านี้ไม่มีหรือมีแต่เบกยืมและใช้ไม่สะดวกดังที่ วิชัย ดิสสระ (2535 : 103) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน คือ ช่วยให้นักเรียนน่าสนใจ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน ช่วยทุ่นเวลาในการสอนของครู โดยเฉพาะในปัจจุบัน เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งเข้ามามีบทบาทในทางการศึกษา

ด้านการวัดและการประเมินผล จากแบบสอบถาม อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการวัดและการประเมินผลว่าไม่เหมาะสม ส่วนนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการวัดและการประเมินผลว่า มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการสอนของอาจารย์ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่าจะไม่มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่า การวัดและการประเมินผลจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของผลผลิตการสอนของครูว่ามีข้อบกพร่องหรือมีส่วนดีอย่างไร ในด้านการวัดและการประเมินผลส่งเสริมความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรม การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนการวัดและการประเมินผล การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่าจะมีความเหมาะสม ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2527 : 26, 191) กล่าวว่า การประเมินผลการสอน เป็นกระบวนการที่แสวงหาวิธีการเรียนการสอนเพื่อไปเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้ปรากฏทั้งด้านความรู้ ทักษะความชำนาญ ตลอดจนทัศนคติ ค่านิยม ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ วิธีการประเมินผลนั้น ควรทำในทัศนะที่กว้างและมีความลุ่มลึกพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ การฝึกปฏิบัติ ทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ การสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลาย ๆ ด้าน แต่การประเมินผลทั้งหลายก็ควรจะมีการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไร ต้องการให้ได้สิ่งใดจากการประเมิน ตลอดจน

ระยะเวลาและข้อจำกัดว่าจะกระทำได้ตามขีดความสามารถ และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถาม ปลายเปิดพบว่า ควรวางหลักเกณฑ์การวัดและการประเมินผลในภาคปฏิบัติให้ชัดเจน

ด้านการบริหารหลักสูตร จากแบบสอบถาม อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จ การศึกษาในการประเมินการบริหารหลักสูตร พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นด้านการบริหาร หลักสูตรว่าไม่มีความเหมาะสม นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นด้านการบริหาร หลักสูตรว่ามีความเหมาะสม เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จ การศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม ในด้านการนำหลักสูตรสาขา วิชาศิลปหัตถกรรมไปใช้ บัณฑิตทางการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับการดำเนิน การ สำหรับด้านการประสานระหว่างหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชา อื่น ๆ อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าไม่มีความเหมาะสมอาจเป็น เพราะว่าการจัดทำหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมจัดทำโดยคณะศิลปหัตถกรรมเพียงคณะเดียว ไม่ได้เชิญคณะต่าง ๆ เข้ามาร่วมจัดทำเพื่อจะได้แสดงข้อคิดเห็น ในส่วนที่เป็นข้อบกพร่อง ประกอบกับการเรียนการสอนขาดการประสานงาน เช่น ในรายวิชาเลือกเสรี นักศึกษาที่เรียนใน สาขาศิลปหัตถกรรมไม่มีโอกาสที่จะได้เลือกเรียนในรายวิชาที่ตนเองถนัด ที่อยู่ในสาขาวิชาอื่น ๆ การบริหารงานด้านหลักสูตรขาดความพร้อมและไม่ต่อเนื่องซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 29 : 30) กล่าวไว้ว่า การบริหารหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่องกระบวนการหนึ่งของวงจรการพัฒนา หลักสูตร มีการประสานงาน มีการดำเนินการตามแผนงานต่าง ๆ เช่น การจัดโปรแกรม การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีความพร้อมอยู่เสมอ และต้องได้รับ การสนับสนุนจากผู้บริหาร และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า หลักสูตรควร มีการปรับปรุงให้ทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของ ตลาดแรงงาน

ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา จากแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา ในการ ประเมินประสิทธิภาพของตนเอง พบว่า มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สำเร็จการ ศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตนเอง มีความพึงพอใจในลักษณะงาน เพราะได้ทำงานตรงตามสาขาที่ได้เรียนมา ซึ่งทำให้เห็นว่า

ตนเองมีประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไดส์ส (Dyess. 1982 : 4702 - A) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตร สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สิ่งที่ผู้สำเร็จการศึกษามีเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุดคือ มีความรักและศรัทธาในอาชีพศิลปหัตถกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความชอบในด้านศิลปหัตถกรรม และมีความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรมจึงได้ตัดสินใจเลือกเรียนในสาขานี้จนสำเร็จการศึกษา และได้งานทำตรงสาขาที่ตนเองได้ศึกษาประกอบกับตนเองมีรายได้พอที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่วนเรื่องการตรงต่อเวลา ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่าตนเองขาดความรับผิดชอบในด้านเวลาการปฏิบัติงาน เช่น เวลามาปฏิบัติงาน - เวลากลับ ตลอดจนงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตรงตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ควรมีการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการออกแบบ ควรจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความเจริญทางด้านเทคโนโลยีนั่นเอง

ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา จากแบบสอบถามผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมในการประเมิน คุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษากับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมมีความคิดเห็นในด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษากว่าไม่มีความเหมาะสม อาจเป็นเพราะว่า ผู้สำเร็จการศึกษาขาดทักษะในการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน ขาดประสบการณ์ในการทำงานหรืออาจเป็นเพราะว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมคาดหวังต่อประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาไว้สูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภากร บุญสม (2536 : 95) ที่พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาถึงแม้มีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา แต่ก็มีความคาดหวังที่ต้องการที่จะได้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นจากการประเมินของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมเกี่ยวกับคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา กับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือ

ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาในด้านคุณสมบัติทั่วไปที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษา กับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมเป็นรายข้อ พบว่า การมีความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้ การแก้ไขปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ความรับผิดชอบต่องานของตนเองและผู้อื่นมีความแตกต่างกันมากที่สุด เพราะว่าในหลักสูตรสาขาศิลปหัตถกรรมเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี จึงทำให้ขาดการสนใจในด้านความรู้ประกอบกับตำราด้านศิลปหัตถกรรมหายากและมีราคาสูง เมื่อผู้สำเร็จการศึกษาขาดความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้ จึงเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ และเป็นสาเหตุทำให้งานไม่เป็นไปตามแบบแผนที่กำหนด จึงทำให้ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีความรับผิดชอบจากการพิจารณาในด้านคุณสมบัติด้านวิชาชีพ ด้านคุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษากับคุณสมบัติตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรมเป็นรายข้อพบว่า ความสามารถในการวางแผนความสนใจศึกษา และติดตามความก้าวหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาชีพศิลปหัตถกรรมมีความแตกต่างกันมากที่สุดอาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงาน และหลักสูตรที่ได้ศึกษามานั้นเน้นภาคปฏิบัติ จึงขาดงานด้านวิชาการและเป็นสาเหตุให้ไม่มีความสามารถในการวางแผน เมื่อไม่สนใจงานด้านวิชาการ จึงขาดการรับรู้ความเคลื่อนไหว ตลอดจนความก้าวหน้าทางด้านงานศิลปหัตถกรรม ซึ่ง วิชัย ดิษฐระ (2535 : 37) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างหลักสูตรที่ดี ควรคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ความต้องการของสังคม และสิ่งแวดล้อม ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ ความก้าวหน้าทางวิชาการ การเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคม เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ควรเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรม ควรเพิ่มการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ควรเน้นความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อพิจารณาสำหรับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล คณะทำงานพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารและครูอาจารย์ในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลควรให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญ
ทางด้านการพัฒนาหลักสูตร

1.2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลควรให้การสนับสนุนการจัดสร้างอาคารเรียน
สถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการ

1.3 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อใช้
จัดซื้อครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพะเยา

2.1 ควรกำหนดคณะทำงานด้านพัฒนาหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านเนื้อหาวิชา ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพครู ผู้ชำนาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการวัดผล ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดองค์การ และผู้ชำนาญการด้านการเรียนการสอน

2.2 การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร ควรพิจารณาถึงข้อมูลด้าน
ความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน รวมถึงความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงด้วย

2.3 ควรพิจารณาโครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตรที่จะบรรจุในหลักสูตร
โดยการใช้ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้ข้อมูลจากการวิจัยของสภาพของสังคมและ
ตลาดแรงงาน ใช้วิธีการทดลองเพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะเยา

3.1 ควรส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับอาจารย์ อาจารย์กับนักศึกษา
โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

3.2 ควรปรับปรุงปริมาณ คุณภาพ และความสะดวกในการใช้บริการของ
วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และอาคารสถานที่ รวมถึงการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงาน
ภายนอก

3.3 ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความทันสมัย ทั้งในวิชาชีพครูและวิชาชีพ
ศิลปหัตถกรรม เพื่อกระตุ้นให้ครูอาจารย์ ใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี สามารถผลิตสื่อ
เพื่อใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น สามารถวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง
รวมถึงการจัดให้มีการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา เพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสมิประเมินผล
การสอนของตนเองและปรับปรุงการสอนตามผลการประเมิน

4. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
เพาะช่าง

4.1 ควรให้ความร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และนโยบายของสถานศึกษา

4.2 อาจารย์ผู้สอนควรแสวงหาโอกาสให้กับตนเองในการเพิ่มพูนความรู้ และ
ทักษะทางวิชาชีพ เพื่อจะได้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าควรมีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรวิจัยการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
ศิลปหัตถกรรมอย่างสม่ำเสมอทุก 4 ปี เพื่อจะได้ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้อง
กับความต้องการของตลาดแรงงาน และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของนายจ้าง หรือตลาดแรงงานว่าต้องการผู้สำเร็จ
การศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในด้านใดบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและ
การจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สดประเสริฐ. “การวิจัยหลักสูตร,” ศูนย์ศึกษา. 1 : 19 - 26 ; กุมภาพันธ์ 2515.
- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- เกษกานดา สุภาพจน์. การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- จีระ หงส์ลดารมภ์. “ทิศทางการวิเคราะห์กำลังคนเพื่อการอุดมศึกษา,” ใน เอกสารประกอบ การสัมมนาเรื่อง ทิศทางการวางแผนอุดมศึกษา ระยะที่ 7. หน้า 1 - 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ม.ป.ป. อัดสำเนา.
- จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อลีน เพรส, 2539.
- ชมพันธุ์ ภูษธร ณ อยุธยา. เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2530. อัดสำเนา.
- เดือนใจ เกตุษา. การประเมินผลหลักสูตรปริญญาตรีวิชาเอกวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- ทศนา แหมมณี. “การประเมินผลหลักสูตร,” ใน ชุดรวมบทความเล่ม 4 รวมบทความทาง การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- เทคโนโลยีราชมงคล, สถาบัน. “ประชาสัมพันธ์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล,” ใน เอกสารแนะนำสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. หน้า 1 - 8. กรุงเทพฯ : สำนักบริการ ทางวิชาการและภาคทดสอบ, 2539.
- _____. “สภาพปัญหาของหลักสูตรสายศิลปกรรม,” ใน การสรุปการสัมมนาอาจารย์ สายศิลปกรรม. หน้า 1 - 6. นครราชสีมา : คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2535.
- _____. “สภาพปัญหาของหลักสูตรสาขาศิลปหัตถกรรม,” ใน การสรุปการสัมมนา คณาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปหัตถกรรม. หน้า 1 - 7. กรุงเทพฯ : คณะศิลปหัตถกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะเยา, 2535.
- _____. สองทศวรรษราชมงคล. กรุงเทพฯ : อักษรสัมพันธ์, 2537.

เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา, วิทยาลัย. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงศิลปกรรม

สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ :

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2530. อัดสำเนา.

ชาญณรงค์ ดิฐานนท์ บุญเลิศ บุตรขาว และทวี อนุสรรางค์กุล. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์,

รัชชัย เทียนประทีป เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่คณะศิลปหัตถกรรม สถาบันเทคโนโลยี

ราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง, เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2538.

นิภาวรรณ พุทธสงครามต์. การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษา

อังกฤษสื่อสารธุรกิจ พุทธศักราช 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม. ปรินิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

บรรจง จันทรสา. ปรัชญากับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

ปทีป เมธาคณวุฒิ. หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ประชน แสงจักร์. สภาพปัจจุบันของหลักสูตรการฝึกหัดครูและความต้องการในการ

ปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

ปรีชา สัมฤทธิ์ผล. การประเมินผลหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2517

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปทุมวัน, 2526. อัดสำเนา.

พรประเสริฐ พันธุ์สวัสดิ์. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

พาดิ มณีบัณฑิต. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง สุขศึกษา

พุทธศักราช 2525 ในวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ :

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528. อัดสำเนา.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ปิฎก โสธร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.

วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน-ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

_____. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.

สัจด์ อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สมบุญรณ์ ชิตพงศ์. “การพิจารณา Program Element และการสืบหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.”

ใน รายงานการประชุมสัมมนา เรื่องการประเมินและพัฒนาหลักสูตรการศึกษา
ระดับปริญญาตรี. วันที่ 3 - 4 กรกฎาคม 2529 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

สมพงษ์ ตั้งพงษ์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา

พุทธศักราช 2529. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

สมสมร เทพนาโสมนัสส์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา

คหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

สมหวัง พิริยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ. รายงานการประเมินผลหลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2522.

สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2527.

สุกัญญา ติระวนิช. คลื่นลูกที่สาม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์วาด, 2532.

สุนีย์ ประสมปลื้ม. การประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับปริญญาตรีสาขาศิลปศาสตร์

ในวิทยาลัยครูภาคอีสาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

สุภาวดี เครือโชติกุล. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช

2531 ของวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. อัดสำเนา.

- เสริมศรี ไชยศร. ระบบหลักสูตร - การสอน. กรุงเทพฯ : พระสังฆการพิมพ์, 2526.
- อาทิตย์ อุไรรัตน์. “คุณภาพของบัณฑิตทางการบริหารธุรกิจที่ประเทศต้องการ,” ใน สรุปการสัมมนาคุณาจารย์ทางการบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ครั้งที่ 6. หน้า 70 - 81. เชียงใหม่ : ภาควิชาบัญชีและการบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- อาภากร บุญสม. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. จัดสำเนา.
- Beauchamp, George A. Curriculum Theory. 3rd ed. Wilmetle Illinois : the Kagg Press, 1975.
- Bloom, S. B. Human Characteristics and School Learning. New York : McGraw-Hill Book Company, 1976.
- Childress, Mcqueen. “A Follow - up Study of Professional Graduate Programs in Business Education, Arizona State University,” Dissertation Abstracts International. 37 : 6224 - A ; 1977.
- Joseph, Cronbach, Lee. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row, 1970.
- Dyess, Jerry Sue. “Follow - up of San Jacinto College 1977 - 1981 Business Administration Graduates with Implications for Curriculum Revisions,” Dissertation Abstracts International. 42 : 4702 - A. ; May 1982.
- Edge, Inez A. “A Follow - up Study of the Elementary Education Graduates of Auburn University from 1962 - 1967,” Dissertation Abstracts International. 291 : - 3763 - A ; May - June, 1969.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York : McGraw - Hill Inc., 1981.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill Book Co., Inc., 1973.
- Heilbuth, Donald Robert. “A Follow - up Study 1974 - 1984 Psychology Baccalaureate Degree Graduates from a Selection institution for the Purpose of Program Evaluation,” in Dissertation Abstracts International. 47 : 128 - A. ; July, 1985.

- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30 : 607 - 610 ; Autumn, 1970.
- Lewy, Arie (ed). Handbook of Curriculum Evaluation. Paris : UNESCO, 1977.
- Limkuler, Bill Dean. "A Follow - up Study and Evaluation of Teacher Competencies of a Group of a Teacher Preparation Institution," Dissertation Abstracts International. 28 : 2921 - A ; January - February, 1967.
- Moffit, Thompson Carson. "An Evaluation of the Elementary Education Program at General Michigan University by Recent Graduates of that Program," Dissertation Abstracts International. 28 : 1719 - A ; October, 1967.
- Nagel, Joseph Robert. "An Evaluation of The Doctoral Program in Educational Administration at The University of Akron, as Percieved by Its Graduates, 1969 - 1984," Dissertation Abstracts International. 47 : 1140 ; October, 1984.
- Saylor, Galen J., and William M, Alexander. Planning Curriculum for School. New York : Holt Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Schaefer, Reed M. "An Evaluation of Teacher Program at Parson College," Dissertation Abstracts International. 23 : 3106 ; 1961.
- Stake, Robert E. The Countenance of Educational Evaluation. Teachers College Record, 1967.
- Stufflebeam, Daneil L. and others. Education Evaluation and Decision Making. 5th ed. Illinois : F.E. Peacock Publishers Inc., 1977.
- Suthummaraksa, Suchada. An Evaluation of the Doctoral Program in Development Education at Srinakharinwirot University Thailand. Doctor's Thesis. Illinois State University, 1986. Photo Copied.
- Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Brace and World Inc., 1962.
- Taylor, Fred J. "An Appraisal of Selected Aspects of Teaching Degree Program at Teacher Educational Institution," in Dissertation Abstracts International. 23 (1963) : 3806 - A ; April - May, 1963.

- Lilyd, Trump, J. and Delmas E. Miller. Secondary School Curriculum Improvement :
Proposals and Procedures. Boston : Allyn and Bacon, 1968.
- Tyler, Ralph W. Basic Pricinles of Curriculum and Instruction. Chicago : University of
Chicago Press, 1970.
- Whitfield, Joyce. "A Study of Doctoral Graduates of The University of Iowa Division of
Educational Measurement 1974 - 1984," Dissertation Abstracts International.
46 : 3221, May 1986.
- Worthen, Blaine and James R. Sanders. Educational Evaluation Theory and Practice.
Wada Worth Publishing Company, Inc., 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
หนังสือนำ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ถนนสุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ข้าพเจ้า นายรัชชัย เทียนประทีป นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การประเมิน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530” ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง
และพัฒนา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เนื่องจากผลการประเมินของท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
คำตอบของท่านจะถือว่าเป็นความลับ และจะไม่กระทบกระเทือนต่อท่านและผู้ใดทั้งสิ้น
ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชชัย เทียนประทีป)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)

พุทธศักราช 2530
(สำหรับอาจารย์)

แบบสอบถาม
การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
(สำหรับอาจารย์)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โปรดประเมินความคิดเห็นที่เป็นจริง เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและการประเมินผล
7. การบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 โปรดประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา
 วิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ในด้าน
 ต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยกาเครื่องหมาย / ลงในลำดับความเหมาะสม
 ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก หรือเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย หรือเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานศิลปหัตถกรรม
 ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การรู้คุณค่า การค้นคว้าวิจัย การอนุรักษ์ และการพัฒนางาน
 ศิลปหัตถกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากรความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการ
 ของสังคม

2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางช่างศิลปหัตถกรรมทางด้าน
 ต่าง ๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องไม้ เครื่องไม้ไผ่ เครื่องโลหะ เครื่องรัก เครื่องทองย้อม
 เครื่องหนัง เครื่องหล่อ และสามารถปฏิบัติงานตามสาขางานรองที่เลือก ศึกษาสนองตาม
 ความต้องการในภาคเอกชนและรัฐบาล ตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทาง
 ด้านศิลปหัตถกรรม

3. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้
 ก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีวางแผน
 ซึ่งก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ

4. เพื่อให้มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร
 ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาบรรณวิชาชีพ และความ
 รับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม

โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาพื้นฐาน	20 หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	62 - 66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพแกนศิลปกรรม	12 หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะสาขา	33 - 36 หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก	16 หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	3 หน่วยกิต

หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 95 หน่วยกิต

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับใด					
1. การเขียนความมุ่งหมายใช้ภาษาชัดเจน					
2. มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรม					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน					
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรม					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่					
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในอาชีพศิลปหัตถกรรม					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนงานเพื่อปฏิบัติงานศิลปหัตถกรรมให้มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านโครงสร้างของหลักสูตร ในระดับใด					
1. การจัดหมวดวิชาต่าง ๆ ในโครงสร้างหลักสูตรมี ความเหมาะสม					
2. จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตรมี ความเหมาะสม					
3. หมวดวิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิตมีความเหมาะสม.....					
4. หมวดวิชาชีพ 62-66 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
5. หมวดวิชาชีพแกนศิลปกรรม 12 หน่วยกิตมี ความเหมาะสม					
6. หมวดวิชาชีพเฉพาะสาขา 33-36 หน่วยกิตมี ความเหมาะสม.....					
7. หมวดวิชาชีพเลือก 16 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
8. หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคทฤษฎีมี ความเหมาะสม					
10. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติมี ความเหมาะสม					
11. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันสามารถผลิต นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มี คุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร					
ศิลปหัตถกรรมให้มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับเนื้อหาของหลักสูตรในระดับใด					
1. เนื้อหารายวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
3. ควรเน้นเนื้อหาวิชาชีพศิลปหัตถกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ.....					
4. เนื้อหารายวิชามีความซ้ำซ้อน					
5. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
6. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....					
7. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน					
8. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม					
9. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ					
10. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
11. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีส่วนพัฒนาบุคลิกภาพที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน					
12. การลำดับเนื้อหาในการเรียนการสอนมี ความเหมาะสม					
13. เนื้อหาของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน วัสดุ หลักสูตร และสถานที่เรียนในระดับใด					
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
2. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน					
3. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์ การเรียนการสอน.....					
4. ตำราสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา					
5. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมที่ทันสมัย .					
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมเพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน.....					
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน					
8. เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยกับสภาพ การเรียนการสอน					
9. ความสะดวกในการรับบริการด้านเอกสารประกอบ การสอน					
10. การจัดห้องเรียนมีความสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา รายวิชา					
11. ความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน					
12. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวน ผู้เรียน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13. มีการจัดสถานที่ทำงานสำหรับผู้เรียนภาคนอกเวลาเรียน					
14. การจัดห้องเรียนวิชาภาคปฏิบัติมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
15. การจัดห้องเรียนวิชาทฤษฎีมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านกระบวนการเรียนการสอนในระดับใด					
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
2. รูปแบบการจัดประสบการณ์ด้านวิชาชีพศิลปหัตถกรรมสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. ความเหมาะสมของการเรียนการสอน.....					
4. อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร					
5. การใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
6. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน.....					
7. อาจารย์จัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
8. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปหัตถกรรม					
9. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในด้านศิลปหัตถกรรม					
10. กระบวนการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนด้านศิลปหัตถกรรมให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
12. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางด้านศิลปหัตถกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. การวัดและการประเมินผล

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<u>ท่านเห็นด้วยกับด้านการวัดและการประเมินผลในระดับใด</u>					
1. การวัดและการประเมินผลการศึกษาที่มีมาตรฐานชัดเจน					
2. การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. การวัดและการประเมินผลส่งเสริมความสามารถ ในด้านศิลปหัตถกรรม.....					
4. การวัดและการประเมินผลส่งเสริมการวิเคราะห์และ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในงานด้านศิลปหัตถกรรม					
5. ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินตนเองก่อนเรียนและ หลังเรียน					
6. ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินการสอนของอาจารย์.....					
7. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้การสอน มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. การบริหารหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<u>ท่านเห็นด้วยกับด้านการบริหารหลักสูตรในระดับใด</u>					
1. ความเหมาะสมระหว่างปัจจัยทางการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับการดำเนินการ					
2. การนำหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมไปใช้มีความเหมาะสม					
3. วัสดุอุปกรณ์ในการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ...					
4. การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีการวางแผนล่วงหน้า					
5. การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีการจัดองค์การที่เหมาะสม					
6. มีการประสานงานระหว่างหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ					
7. การจัดทำระบบข้อมูลของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค.

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)

พุทธศักราช 2530

(สำหรับนักศึกษา)

แบบสอบถาม
การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
(สำหรับนักศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โปรดประเมินความคิดเห็นที่เป็นจริง เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและการประเมินผล
7. การบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 โปรดประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา
วิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ในด้าน
ต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยกาเครื่องหมาย / ลงในลำดับความเหมาะสม
ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก หรือเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย หรือเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานศิลปหัตถกรรม
ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การรู้คุณค่า การค้นคว้าวิจัย การอนุรักษ์ และการพัฒนางาน
ศิลปหัตถกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากรความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการ
ของสังคม

2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางช่างศิลปหัตถกรรมทางด้าน
ต่าง ๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องไม้ เครื่องไม้ไผ่ เครื่องโลหะ เครื่องรัก เครื่องทองย้อม
เครื่องหนัง เครื่องหล่อ และสามารถปฏิบัติงานตามสาขางานรองที่เลือก ศึกษาสนองตาม
ความต้องการในภาคเอกชนและรัฐบาล ตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทาง
ด้านศิลปหัตถกรรม

3. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้
ก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีวางแผน
ซึ่งก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ

4. เพื่อให้มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร
ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาบรรณวิชาชีพ และความ
รับผิดชอบต่อนานาชาติและสังคม

โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาพื้นฐาน	20 หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	62 - 66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพแกนศิลปกรรม	12 หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะสาขา	33 - 36 หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก	16 หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	3 หน่วยกิต

หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 95 หน่วยกิต

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร ในระดับใด					
1. การเขียนความมุ่งหมายใช้ภาษาชัดเจน					
2. มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงาน ศิลปหัตถกรรม					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงาน					
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้าน ศิลปหัตถกรรม					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่					
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในอาชีพ ศิลปหัตถกรรม					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างมีเหตุผล					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนงานเพื่อปฏิบัติงาน ศิลปหัตถกรรมให้มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านโครงสร้างของหลักสูตรในระดับใด					
1. การจัดหมวดวิชาต่าง ๆ ในโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2. จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม					
3. หมวดวิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิตมีความเหมาะสม.....					
4. หมวดวิชาชีพ 62-66 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
5. หมวดวิชาชีพแกนศิลปกรรม 12 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
6. หมวดวิชาชีพเฉพาะสาขา 33-36 หน่วยกิตมีความเหมาะสม.....					
7. หมวดวิชาชีพเลือก 16 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
8. หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
10. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
11. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันสามารถผลิตนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร					
ศิลปหัตถกรรมให้มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับเนื้อหาของหลักสูตรในระดับใด					
1. เนื้อหารายวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชาที่มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
3. ควรเน้นเนื้อหาวิชาชีพศิลปหัตถกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ.....					
4. เนื้อหารายวิชาที่มีความซ้ำซ้อน					
5. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
6. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....					
7. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน					
8. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม					
9. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ					
10. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีส่วนพัฒนาบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					
12. การลำดับเนื้อหาในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
13. เนื้อหาของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน วัสดุ หลักสูตร และสถานที่เรียนในระดับใด					
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
2. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน					
3. ความสะดวกในการให้บริการด้านอุปกรณ์ การเรียนการสอน.....					
4. ตำราสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา					
5. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมที่ทันสมัย .					
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมเพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน.....					
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน					
8. เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยกับสภาพ การเรียนการสอน					
9. ความสะดวกในการรับบริการด้านเอกสารประกอบ การสอน					
10. การจัดห้องเรียนมีความสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา รายวิชา					
11. ความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน					
12. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวน ผู้เรียน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
13. มีการจัดสถานที่ทำงานสำหรับผู้เรียนภาคนอก เวลาเรียน					
14. การจัดห้องเรียนวิชาภาคปฏิบัติมีความสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา					
15. การจัดห้องเรียนวิชาทฤษฎีมีความสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
<u>ท่านเห็นด้วยกับด้านกระบวนการเรียนการสอน</u> <u>ในระดับใด</u>					
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของหลักสูตร					
2. รูปแบบการจัดประสบการณ์ด้านวิชาชีพศิลป หัตถกรรมสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. ความเหมาะสมของการเรียนการสอน.....					
4. อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร					
5. การใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
6. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน.....					
7. อาจารย์จัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามที่กำหนด ไว้ในหลักสูตร					
8. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางด้านศิลปหัตถกรรม					
9. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจ ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในด้านศิลปหัตถกรรม					
10. กระบวนการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนด้านศิลป หัตถกรรมให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
12. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางด้านศิลปหัตถกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. การวัดและการประเมินผล

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านการวัดและการประเมินผลใน ระดับใด					
1. การวัดและการประเมินผลการศึกษาที่มีมาตรฐาน ชัดเจน					
2. การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. การวัดและการประเมินผลส่งเสริมความสามารถ ในด้านศิลปหัตถกรรม.....					
4. การวัดและการประเมินผลส่งเสริมการวิเคราะห์และ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในงานด้านศิลปหัตถกรรม					
5. ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินตนเองก่อนเรียนและ หลังเรียน					
6. ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินการสอนของอาจารย์.....					
7. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้การสอน มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. การบริหารหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านการบริหารหลักสูตรในระดับใด					
1. ความเหมาะสมระหว่างปัจจัยทางการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับการดำเนินการ					
2. การนำหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมไปใช้มีความเหมาะสม					
3. วัสดุอุปกรณ์ในการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ...					
4. การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีการวางแผนล่วงหน้า					
5. การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีการจัดองค์การที่เหมาะสม					
6. มีการประสานงานระหว่างหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ					
7. การจัดทำระบบข้อมูลของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง.
แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)
พุทธศักราช 2530
(สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)

แบบสอบถาม
การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
(สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โปรดประเมินความคิดเห็นที่เป็นจริง เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและการประเมินผล
7. การบริหารหลักสูตร
8. ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 โปรดประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา
วิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ในด้าน
ต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยกาเครื่องหมาย / ลงในลำดับความเหมาะสม
ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก หรือเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย หรือเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานศิลปหัตถกรรม
ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การรู้คุณค่า การค้นคว้าวิจัย การอนุรักษ์ และการพัฒนางาน
ศิลปหัตถกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากรความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการ
ของสังคม

2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางช่างศิลปหัตถกรรมทางด้าน
ต่าง ๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องไม้ เครื่องไม้ไผ่ เครื่องโลหะ เครื่องรัก เครื่องทอเย็บ
เครื่องหนัง เครื่องหล่อ และสามารถปฏิบัติงานตามสาขางานรองที่เลือก ศึกษาสนองตาม
ความต้องการในภาคเอกชนและรัฐบาล ตลอดจนสามารถเป็นผู้ประกอบการอุตสาหกรรมทาง
ด้านศิลปหัตถกรรม

3. เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีกึ๋นสัสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้
ก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีวางแผน
ซึ่งก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ

4. เพื่อให้มีระเบียบวินัย คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร
ความสำนึกในศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ จรรยาบรรณวิชาชีพ และความ
รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม

โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาพื้นฐาน	20 หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	62 - 66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพแกนศิลปกรรม	12 หน่วยกิต
2.2 วิชาชีพเฉพาะสาขา	33 - 36 หน่วยกิต
2.3 วิชาชีพเลือก	16 หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	3 หน่วยกิต

หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 95 หน่วยกิต

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรในระดับใด					
1. การเขียนความมุ่งหมายใช้ภาษาชัดเจน					
2. มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรม					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติงาน					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน					
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรม					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่					
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในอาชีพศิลปหัตถกรรม					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนงานเพื่อปฏิบัติงานศิลปหัตถกรรมให้มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านโครงสร้างของหลักสูตรในระดับใด					
1. การจัดหมวดวิชาต่าง ๆ ในโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2. จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม					
3. หมวดวิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
4. หมวดวิชาชีพ 62-66 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
5. หมวดวิชาชีพแกนศิลปกรรม 12 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
6. หมวดวิชาชีพเฉพาะสาขา 33-36 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
7. หมวดวิชาชีพเลือก 16 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
8. หมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิตมีความเหมาะสม					
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
10. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
11. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันสามารถผลิตนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร					
ศิลปหัตถกรรมให้มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับเนื้อหาของหลักสูตรในระดับใด					
1. เนื้อหารายวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชามีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
3. ควรเน้นเนื้อหาวิชาที่ฝึกศิลปหัตถกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ.....					
4. เนื้อหารายวิชามีความซ้ำซ้อน					
5. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคม					
6. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม.....					
7. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน					
8. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม					
9. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้ อยู่เสมอ					
10. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
11. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีส่วนพัฒนาบุคลิกภาพที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน					
12. การลำดับเนื้อหาในการเรียนการสอนมี ความเหมาะสม					
13. เนื้อหาของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีความ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
<u>ท่านเห็นด้วยกับด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน วัสดุ</u> <u>หลักสูตร และสถานที่เรียนในระดับใด</u>					
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
2. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน					
3. ความสะดวกในการให้บริการด้านอุปกรณ์ การเรียนการสอน.....					
4. ตำราสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					
5. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมที่ทันสมัย .					
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมเพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน.....					
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านศิลปหัตถกรรมสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน					
8. เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยกับสภาพ การเรียนการสอน					
9. ความสะดวกในการรับบริการด้านเอกสารประกอบ การสอน					
10. การจัดห้องเรียนมีความสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา วิชา					
11. ความเพียงพอของสถานที่ใช้ในการเรียนการสอน					
12. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวน ผู้เรียน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
13. มีการจัดสถานที่ทำงานสำหรับผู้เรียนภาคนอก เวลาเรียน					
14. การจัดห้องเรียนวิชาภาคปฏิบัติมีความสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา					
15. การจัดห้องเรียนวิชาทฤษฎีมีความสอดคล้อง กับเนื้อหาวิชา.....					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านกระบวนการเรียนการสอนในระดับใด					
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
2. รูปแบบการจัดประสบการณ์ด้านวิชาชีพศิลปหัตถกรรมสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. ความเหมาะสมของการเรียนการสอน.....					
4. อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร					
5. การใช้สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
6. อาจารย์มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน.....					
7. อาจารย์จัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
8. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปหัตถกรรม					
9. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เข้าใจปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในด้านศิลปหัตถกรรม					
10. กระบวนการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนด้านศิลปหัตถกรรมให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
12. กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางด้านศิลปหัตถกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. การวัดและการประเมินผล

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกันด้านการวัดและการประเมินผลในระดับใด					
1. การวัดและการประเมินผลการศึกษาที่มีมาตรฐานชัดเจน					
2. การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. การวัดและการประเมินผลส่งเสริมความสามารถ ในด้านศิลปหัตถกรรม.....					
4. การวัดและการประเมินผลส่งเสริมการวิเคราะห์และ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในงานด้านศิลปหัตถกรรม					
5. ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินตนเองก่อนเรียนและ หลังเรียน					
6. ผู้เรียนมีโอกาสนประเมินการสอนของอาจารย์.....					
7. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้การสอน มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. การบริหารหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับด้านการบริหารหลักสูตรในระดับใด					
1. ความเหมาะสมระหว่างปัจจัยทางการบริหาร หลักสูตร สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมกับการดำเนินการ					
2. การนำหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมไปใช้ มีความเหมาะสม					
3. วัสดุอุปกรณ์ในการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา ศิลปหัตถกรรมมีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ...					
4. การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม มีการวางแผนล่วงหน้า					
5. การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมมีการ จัดองค์การที่เหมาะสม					
6. มีการประสานงานระหว่างหลักสูตรสาขาวิชา ศิลปหัตถกรรมกับหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ					
7. การจัดทำระบบข้อมูลของหลักสูตรสาขาวิชา ศิลปหัตถกรรม					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
จากการที่ท่านสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ท่านเห็นว่าท่านมี ความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ระดับใด					
1. ท่านมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่					
2. ตรงต่อเวลา					
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต					
4. มีความรักและศรัทธาในอาชีพศิลปหัตถกรรม					
5. ศึกษาและติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางด้าน ศิลปหัตถกรรมอยู่เสมอ.....					
6. มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพศิลปหัตถกรรม					
7. บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
8. สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล					
9. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
10. สามารถนำความรู้ทางด้านศิลปหัตถกรรมไป ประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา					
11. เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ และวิจารณ์					
12. ยอมรับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น					
13. สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานและ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้					
14. วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก จ.

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)
พุทธศักราช 2530
(สำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม)

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530
(สำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามความต้องการของผู้บังคับบัญชา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามคุณสมบัติที่เป็นจริง และประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ตอนที่ 1 โปรดประเมินคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามความเป็นจริง ซึ่งสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 ตามความคิดเห็นของท่านว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด และคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามที่ท่านต้องการ โดยกาเครื่องหมาย / ลงในคำลำดับความเหมาะสมตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด หรือต้องการมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก หรือต้องการมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง หรือต้องการปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย หรือต้องการน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด หรือต้องการน้อยที่สุด

ท่านมีความประสงค์ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ หรือ
มีคุณสมบัติอื่น ๆ อะไรบ้าง โปรดให้ข้อมูล

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ รศ.ดร.อนันต์ รัศมี
วุฒิการศึกษาปริญญาเอก
ตำแหน่งอาจารย์
สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศน์
2. ชื่อ ดร.ผดุง พรหมมูล
วุฒิการศึกษาปริญญาเอก
ตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดี
สังกัดสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
3. ชื่อ รศ.สมทรง สีสลายน
วุฒิการศึกษาปริญญาโท
ตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
4. ชื่อ รศ.อัศนีย์ ชูอรุณ
วุฒิการศึกษาปริญญาโท
ตำแหน่งคณบดีคณะศิลปกรรม
สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
5. ชื่อ นายชาญณรงค์ ดีฐานนท์
วุฒิการศึกษาปริญญาโท
ตำแหน่งผู้อำนวยการ
สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะเยา

5. ชื่อ	นายทวี อนุสรานกุล
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี
ตำแหน่ง	หัวหน้าคณะศิลปหัตถกรรม
สังกัด	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะเยา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายรัชชัย เทียนประทีป
เกิดวันที่	26 พฤศจิกายน 2506
สถานที่เกิด	55 หมู่ที่ 1 ตำบลศาลเจ้าโรงทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	122/20 หมู่บ้านกาญจนาภิเษก ถนนพุทธมณฑลสาย 2 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร (10170)
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง 86 ถนนตรีเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (10200)

ประวัติการศึกษา

2524	ปวช. (อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง) จากวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพฯ
2526	ปวส. (อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง) จากวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพฯ
2527	ปม.ศ. (ประโยศครุมัธยมศิลปหัตถกรรม) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง
2528	ศษ.บ. (หัตถกรรม-เครื่องหนัง) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2540	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

บทคัดย่อ
ของ
อวัชชัย เทียนประทีป

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2541

ความมุ่งหมายในการศึกษาเรื่องนี้ เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม จำนวน 675 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 422 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเปรียบเทียบ t - test

การประเมินหลักสูตรในงานวิจัยนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร และการประเมิน ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จตามหลักสูตรนี้ ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความมุ่งหมาย ด้านโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีไม่เหมาะสม ส่วนนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสม

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีไม่เหมาะสม ส่วนนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสม

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของตนเองต่อการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม คุณสมบัติที่เป็นจริงของผู้สำเร็จการศึกษาต่อการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปหัตถกรรม มีความคิดเห็นว่ามีไม่เหมาะสม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

AN EVALUATION OF THE ARTS AND CRAFTS DIPLOMA CURRICULUM
AT RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY (REVISED)
IN B.E. 2530

AN ABSTRACT
BY
TAWATCHAI TEANPRATIVE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
February 1998

The purposes of this study was to evaluate. An Evaluation of the arts and crafts diploma curriculum at Rajamangala Institute of Technology (Revised) in B.E.2530.

The 422 sample were drawn from the population of 675 person who used the arts and crafts curriculum B.E.2530. Which included instructors, students, graduates and the administrators (or experts on arts and crafts) of those graduates.

Questionnaires were used in collecting information. Percentage, mean, Standard deviation and t - test were used in analyzing data.

The CIPP model was used to evaluating the curriculum. Four aspects were evaluated.

1. Context : objectives, structure, and contents.
2. Input : instructional media, curriculum materials, and classroom.
3. Process : instructional process, evolution, curriculum administration.
4. Product : the efficiency of the graduates, trait of graduates.

The results of the study found in each of the four areas were as follows.

Context : the objectives and structure were considered by the instructors students and graduates as appropriate. The contents were considered appropriate by the students and graduates while the instructors mentioned not.

Input : the input was considered by the instructors, student and graduates as not appropriate.

Process : instructional process was considered by the instructors, students and graduates as appropriate, measurement and evaluation and curriculum administration were said to be appropriated by the students and graduates while the instructors said not appropriated.

Product : the product was considered by the graduates as appropriate but considered by their administrators (or expert on arts and crafts) as not appropriate.

The difference is significant at .01 level.